

Jesenice dz

Novice

220010154, 12

KNJIŽNICA JESENICE

COBISS •

ACRONI
JESENICE

interni informacijski časopis
številka 12, december 2001

Novice

Poština plačana pri pošti 4270 JESENICE

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE
Trg Toneta Čufarja 4
4270 JESENICE

TISKOVINA

VOŠČILO

*Zdaj bi radi vsem voščili,
saj novo leto bliža se,
besede tople podarili,
in z njimi novo upanje.*

*Da bi zdravi in veseli
srečo si ujeli v dlan,
leto v miru preživeli,
vsako uro, vsak nov dan.*

VSEBINA

Novoletna poslanica predsednika uprave SŽ in
glavnega direktorja Acronija

JUBILEJI

25 let hladne valjarne bela

INTERVJU

Marjan Kramar: "Dogodek, mi bo za vedno ostal v spominu"

POPOLNO OBVLADOVANJE PROCESOV

1. nacionalna konferenca 20 ključev

Delavnice za usposabljanje vodij delovnih skupin

VODENJE KAKOVOSTI

Uspešna druga ponovitvena presoja

INOVACIJE

Poročilo o izbiranju nagrajencev za leto 2001

Inovatorji v obdobju od 1.11.1999 do 30.11.2001

EKOLOGIJA

Predstavitve standarda ISO 14001 - sistem ravnanja z okoljem

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Prah v delovnem okolju

NOVICE IZ TOVARNE

Acroni bo uspešno zaključil letošnje leto

Odločili smo se za dodatno pokojninsko zavarovanje

Rekordno število izvaljanih tepihov in trakov v vroči valjarni

Obnovljen viličar za pc predelava debele pločevine

Proizvodnja v novembru

KADROVSKA GIBANJA V NOVEMBRU

Odsotnost

Jubilanti dela

Disciplinski ukrepi

IZ SVETA JEKLA

Mikrokirurgija

SINDIKALNE NOVICE

BILO JE PRED 50 LETI

KULTURA - RAZVEDRILO - PROSTI ČAS

Čufarjevi dnevi – festival amaterskih gledališč

Pester zaključek leta v gornjesavskem muzeju jesenice

Špikov kot

Aktivnosti DMIT Jesenice v letu 2001

Nepal (2. del)

Jeseniški upokojeanci v acronijevih majicah

Nedelja 23. december – dan jeseniškega hokeja

Program Zavoda za šport Jesenice ob prehodu v novo leto

ANKETA

Most čez reko Savo je odprt

Praznično v novo leto 2002

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke

NAGRADNA KRIŽANKA

Srečno in zdravo novo leto

NOVOLETNA POSLANICA PREDSEDNIKA UPRAVE SŽ

Spoštovane sodelavke in sodelavci,

uspešno leto je za nami. Za vaš trud in delovne napore se vam v imenu uprave SŽ iskreno zahvaljujem. Prepričan sem, da bomo tudi v naslednjem letu nadaljevali tako zavzeto.

Poslovni sistem Slovenskih železarn je na prelomnici. Veseli me, da tokrat ne gre za obstanek slovenskega jeklarstva, prav nasprotno, igrivost poslovnih idej in z izkušnjami podkovano delo sta odlični temelji za nadaljevanje uspešnosti delovanja ter seveda tudi zadovoljstvo vseh nas, zaposlenih v sistemu.

Vsi poznate značilnosti predvidenih sprememb, ki so pred nami. O podrobnostih bomo v naslednjem letu še govorili, o njih bomo večkrat in poglobljeno razpravljali. Je pa program sprememb nujen korak, ki bo zagotovil nadaljnji razvoj slovenskega jeklarstva. Naša vizija o razvoju bo tako dala oprijemljive rezultate. Učinkovito se preoblikujemo v globalno gledano majhne, a izjemno prilagodljive jeklarne, kakor tudi v majhna in učinkovita predelovalna ter storitvena podjetja, kjer z vrhunskim znanjem aktivno ustvarjamo nove želje in potrebe, oblikujemo nove izzive in strmino navzgor, k boljšemu, uspešnejšemu, popolnemu. Iskreno sem prepričan, da bomo skupaj z lastnikom našli partnerje, ki bodo zagotovili razvoj podjetij, odprli nove poslovne možnosti in predvsem zagotovili varnost delovnih mest. Skupaj bomo še dolgo iskali nove priložnosti, presegali načrtovano, iskali popolnost in proizvajali prihodnost.

Z mnogimi od vas sem v preteklih tednih govoril. Zasledil sem tudi nekaj nelagodja glede pričakovanih posledic sprememb, ki so pred nami. Trdno sem prepričan, da je nelagodje lahko tudi vzpodbuda, da so drugačna mnenja dobrodošla, da pa ni pravih razlogov za nezaupljivost in nelagodje, še manj je prostora za očitke. Prav nasprotno. Pred nami je leto, ki bo prineslo spremembe, na katere smo pripravljeni. Vemo, kam nas vodijo in vemo, kam sodimo - v sodobna podjetja, ki se dokazujejo z znanjem in izkušnjami, z izdelki truda in naporov, z rezultati volje, bistrosti in jasne vizije prihodnosti.

Ovir prosto, osebnega zadovoljstva polno in zdravo novo leto vam želim!

dr. Matic Tasič,
predsednik uprave Slovenskih železarn, d.d.

Uvodnik

Sodelavke in sodelavci!

Ko se ob koncu leta zamislimo in poskušamo ocenjevati doseženo, imamo pred očmi tako pozitivne kot negativne položaje, prijetne in neprijetne trenutke – pri našem Acroniju pa daje najpomembnejši vpliv takemu razmišljanju seveda uspešno poslovanje v letu 2001.

Dejstvo je, da se je ugoden tržen položaj na področju naših jekel nadaljeval iz lanskega uspešnega leta tudi v prve mesece letošnjega leta, da pa se je po poletju in predvsem po znanih tragičnih dogodkih septembra v ZDA tržni položaj bistveno poslabšal – kar pa še ni imelo izrazitih učinkov v letu 2001. Moram pa poudariti, da odhajamo v novo leto 2002 z hipoteko slabšega gospodarskega položaja v svetu in zato ocenjujemo, da bomo vsaj v prvi polovici naslednjega leta soočeni z velikimi težavami zagotavljanja pozitivnega poslovanja. Potrebni bodo izjemni napor pri proizvodnji, stalen boj z našimi kupci in dobavitelji po eni strani za višje prodajne cene naših prodajnih izdelkov ter po drugi strani za nižje cene surovin in vseh storitev, ki jih tuje družbe opravljajo za Acroni.

Leto 2001 smo zaključili pozitivno v vseh pogledih, predvsem zaradi dejstva, da smo uspeli pridobiti dovolj ustreznih naročil in prodati blizu 230.000 ton naših izdelkov, kar je kar za 13.000 ton več od lanskega leta. Ugotavljamo pa, da smo se navkljub tako rekordni proizvodnji oziroma prodaji po letnih remontih srečevali z velikimi težavami v posameznih profitnih centrih in da smo morali z nekaterimi nepriljubljenimi ukrepi ponovno zagotoviti dovolj kakovostno delo, kar se je najbolj odrazilo v rezultatih proizvodnje in poslovanja v mesecu oktobru. Ta mesec smo proizvedli blizu 30.000 ton slabov, od tega več kot 6.000 ton nerjavnih in v Vroči valjarni izvaljali več kot 30.000 ton – kar je seveda rekordna količina.

Kot zelo pozitivno ocenjujem tudi naložbeno dejavnost v Acroniju, saj smo v letošnjem letu začeli z inaložbami v vrednosti več kot 15 milijonov mark in prav v letu 2002 nameravamo začeti z naložbami v vrednosti več kot 30 milijonov mark, predvsem na področjih povečevanja zmogljivosti vakumiranja v Jeklarni, obnovi in povečanju zmogljivosti CRNO linije pri proizvodnji dinamo jekel ter vrsti naložb na področju ekologije – dokončali bomo novo odpraševalno napravo v Jeklarni, nadaljevali z dograjevanjem zaprtega sistema hladilnih vod v Acroniju in začeli s potrebnimi deli za dokončno reševanje problematike žindre v Acroniju. Tak investicijski cikel pa bo možen le ob stalnem doseganju dobrih rezultatov in v ta namen bo potrebno od nas in vas vseh še z večjo zagnanostjo, kakovostjo in znanjem opravljati svoje delo.

Za vse nas najpomembnejše dogajanje v letu 2002 pa bo začetek privatizacije našega Acronija. Postopek prodaje vodi po pooblastitvi vlade RS posebna državna komisija, ki bo v pomladanskih mesecih leta 2002 objavila uraden razpis za zbiranje ponudb za nakup 80 % deleža Acronija. Interes za lastništvo Acronija je pri tujih proizvajalcih jekla oz. naših konkurentih, pri tujih kupcih naših jekel in tudi pri domačih porabnikih naših jekel. Naš osnovni cilj pri prodaji Acronija bo predvsem zahteva po ohranjanju čim večjega števila delovnih mest, po ohranjanju večine poslovnih funkcij v Acroniju (lastni razvoj, trženje, finance, ...) – bodoči kupec bo moral predstaviti svoj strateški načrt, iz katerega mora biti razvidno v kakšno smer se naj Acroni razvija, kakšne naložbe so za to potrebne in kako bo zagotavljal to razvojno možnost. Pričakujem, da bo postopek prodaje oz. razgovori s potencialnimi kupci trajal vsaj do konca leta 2002 in da naj bi bila prodaja zaključena nekje v začetku leta 2003. Potrebno pa je poudariti, da bo v primeru slabih ponudb lastnik, to je država Slovenija, s prodajo verjetno počakal do kakšnega primernejšega termina – ne smemo namreč pozabiti, da slabe gospodarske razmere in slabe napovedi zmanjšujejo tudi interese morebitnih kupcev.

V letu 2002 bomo nadaljevali z dejavnostmi na področju zagotavljanja boljšega in varnega delovnega okolja, z izpolnjevanjem dogovorjenega z zaposlenimi, poskušali bomo nagrajevati najuspešnejše skupine oz. oddelke – skratka dodatno izboljšati našo organiziranost, urejenost in uspešnost.

Ob koncu uspešnega leta se vsem zaposlenim zahvaljujem za sodelovanje, za vse vaše napore, da smo uspešno nadaljevali z dobrim poslovanjem tudi v letošnjem letu.

Hkrati pa vam, vašim družinam in prijateljem želim vesel božič ter srečno in uspešno leto 2002.

Vaš direktor in prijatelj
prof. dr. Vasilij Prešern

25 LET HLADNE VALJARNE BELA

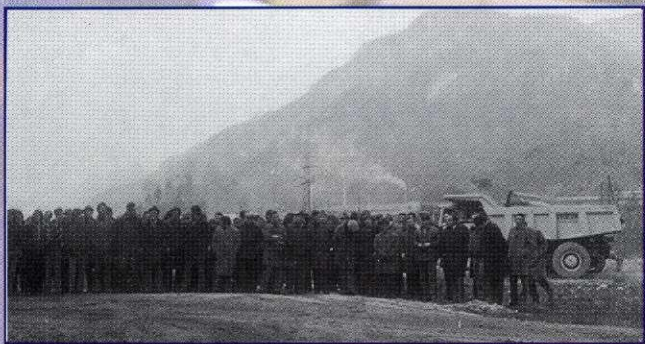
V sredo, 28. novembra, je minilo 25 let od slavnostnega odprtja obrata Hladna valjarna Bela.

Za tedanje čase ena največjih naložb v nekdanji Jugoslaviji je imela velik vpliv na dogajanja na področju predelovalne industrije, predvsem pa je odločilno vplivalo na obstoj in nadaljnji razvoj Železarne Jesenice

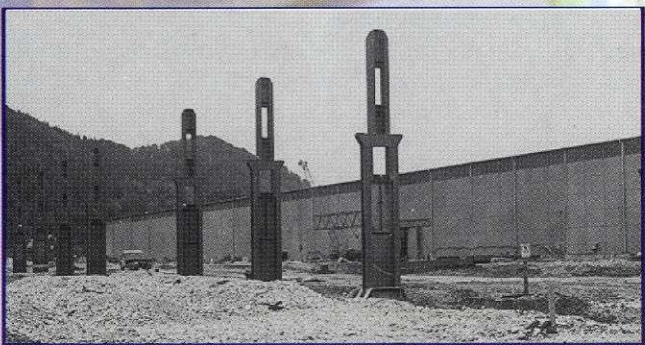
Začetki izgradnje segajo v leto 1970, ko je bila na ravni Železarne imenovana posebna skupina za pripravo investicijskega programa. Program je bil dokončno potrjen v letu 1973 in uvodno odprtje gradbišča je bilo 28. februarja 1974.

O velikosti projekta nam govorijo naslednje številke. Na gradbišču je bilo izvedenih

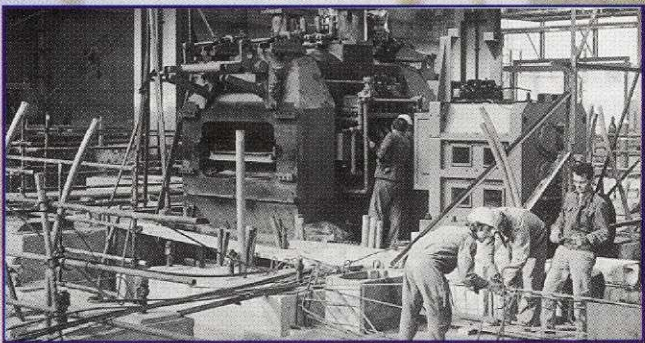
250.000 m³ izkopov, vgrajenih okoli 10.000 t jeklenih konstrukcij in 35.000 m³ betona. V temelje je bilo vgrajeno 38 km cevi, v katere je bilo nato položeno 325 km različnih električnih vodnikov. Od skupno 5.500 t opreme jo je bilo kar 4.500 t dobavljeno iz uvoza. Istočasno z gradbenimi deli so se ustanovile skupine na področju razvoja, z namenom zagotovitve ustrezne izdelave in predelava

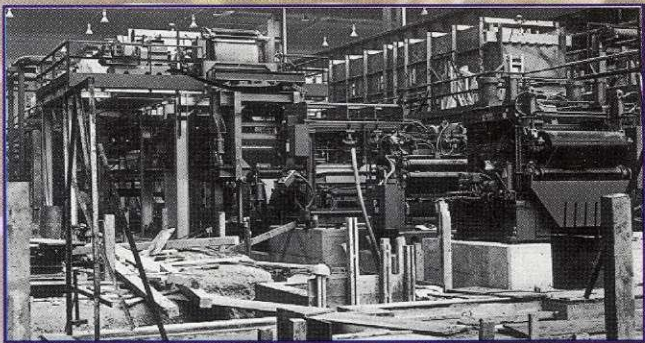
Uradno odprtje gradnje Hladne valjarne (28. 2. 1974).

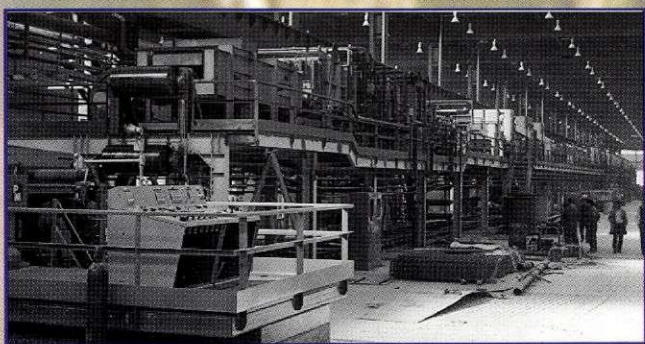
Prvi stebri (23. 9. 1974).

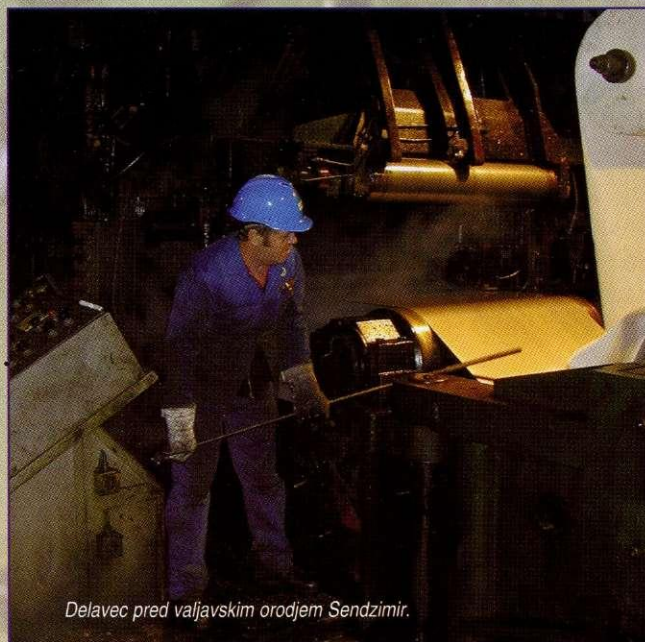
Montaža valjavskega ogrodja Sendzimir (23. 9. 1975).

Ložilni liniji SCAP in SSAP (24. 5. 1976).

Začetek testnega obratovanja - žarilna linija (10. 8. 1976).

Delavec pred valjavskim orodjem Sendzimir.

jekla do toplo valjanih trakov namenjenih za hladno valjanje. Prav tako se je na kadrovske ravni začel projekt izbora in usposabljanja kadrov.

Večina del je bila zaključena do jeseni leta 1976 in 28. novembra je bilo ob prisotnosti več kot 10.000 železarjev predana v obratovanje nova Hladna valjarna Bela.

Oprema in naprave so bile namenjene za izdelavo 15.000 t nerjavnih jekel; 30.000 t diname in 70.000 t nizkoogljiknih kvalit. Celotna vrednost naložbe je znašala 103 milijone dolarjev in je bila financirana na osnovi različnih posojil, delno pa iz lastnih sredstev. Prvi proizvodni začetki so bili dokaj težavni, vendar so se težave reševale z mladostnim zanosom in z sprotim izobraževanjem. Tako se je že v zgodnjih 80. letih začelo razmišljati o možnosti povečanja proizvodnje dinamo pločevine. Projekt je bil uresničen v letu 1988, ko so dogradili dodatne zmogljivostjo, kar je omogočilo povečanje proizvodnje na okrog 50.000 t. Tudi ostali strukturni asortiman se je spreminjal in prilagajal zahtevam na trgu.

Položaj se je dramatično spremenil v letu 1991, ko smo praktično preko noči izgubili ves jugoslovanski trg. Tisto, kar je v prvem trenutku izgledalo kot katastrofa, se je nato izkazalo kot dodatna

priložnost. Pridobljene petnajstletne izkušnje in obstoječa oprema so nam omogočile, da smo se dokaj hitro enakovredno spopadli z zahodno evropsko konkurenco.

V tem času se je bistveno povečala proizvodnja nerjavnih jekel, polgotovih elektro pločevin in visoko ogljičnih jekel, zniževala pa se je proizvodnja nizkoogljčnih jekel.

Čeprav je lanskoletni 112.846 t končnih proizvodov predstavljalo najvišjo proizvodnjo v vsem obstoju Hladne valjarne, pa imamo v izvajanju kar nekaj projektov, ki nam bodo omogočili dodatni dvig proizvodnje in kakovosti.

Naj na tem mestu omenim, da je že podpisana pogodba za nov Plasma-MIG varilnik za linijo CBL, zbirajo pa se ponudbe za popolno rekonstrukcijo linije za proizvodnjo dinamo pločevine CRNO.

Ta kratek kronološki pregled razvoja Hladne valjarne Bela je nedvomno dokaz, da je bila pred praktično 30. leti sprejeta odločitev pravilna, saj smo postali pomemben evropski proizvajalec hladno valjanih trakov.

Ob zaključku bi rad poudaril, da doseženi rezultati niso naključni splet okoliščin, ampak plod dela, ki so ga vložili nekdanji in sedanji sodelavci. Posebne zasluge pa veljajo tistim, 34. »mladincem«, ki so v Hladni valjarni vse od njenega prvega dne.

Darko Gregorič

Nino Trifoni

Po letih sem eden od starejših v oddelku, po delovnem stažu pa najstarejši. V Hladno valjarno Bela sem prišel dva meseca pred zagonom iz Hladne valjarne Jesenice. Takrat se je tam začela proizvodnja krčiti. Večina mlajših delavcev je prišla v novo hladno valjarno. V stari so ostali le tisti, ki niso hoteli v novo valjarno in starejši delavci pred upokojitvijo. V Hladni valjarni Bela sem začel na delovnem mestu 1. lužilca.

Obratovati smo začeli nekaj dni pred odprtjem, prej pa smo naprave preizkušali. Takrat naprave še niso bile tako izkoriščene, predvsem linija za nerjavna jekla, kjer je bilo moje delovno mesto. Zato sem opravljal tudi dela na drugih linijah. Sedaj pa je to ena ključnih linij. Povečal se je asortiman in količina proizvodnje, število zaposlenih pa se je zmanjšalo. Težnje so bile, da bi na ključnih delovnih mestih na linijah zaposlili delavce s tehnično šolo, vendar nam to v vseh letih ni najbolj uspelo.

Džuro Čulibrk

Veliko se je zgodilo v teh letih, lepega in manj lepega. Petindvajset je po eni strani dolga doba, po drugi pa tudi ne, saj je hitro minilo. Vzdrževalci smo imeli na začetku lažje delo, saj je bilo rezervnih delov dovolj, okvar je bilo manj, slabo je bilo le to, da smo bili neizkušeni. Zdaj smo velikokrat prisiljeni improvizirati. To mi ni všeč, ker menim, da bi veliko prihranili, če bi napravo ustavili za nekoliko več časa in jo

popravili tako, kot je treba. Tako pa stalno nekaj krpamo. Naredil sem že veliko izboljšav, ker sem tak človek, da nisem hitro zadovoljen. Z sodelavci in proizvodnimi delavci imam dobre odnose. Sam rad pomagam drugim, še posebno mladim in neizkušenim.

V HLADNI VALJARNI SO OD PRVEGA DNE OBRATOVANJA:

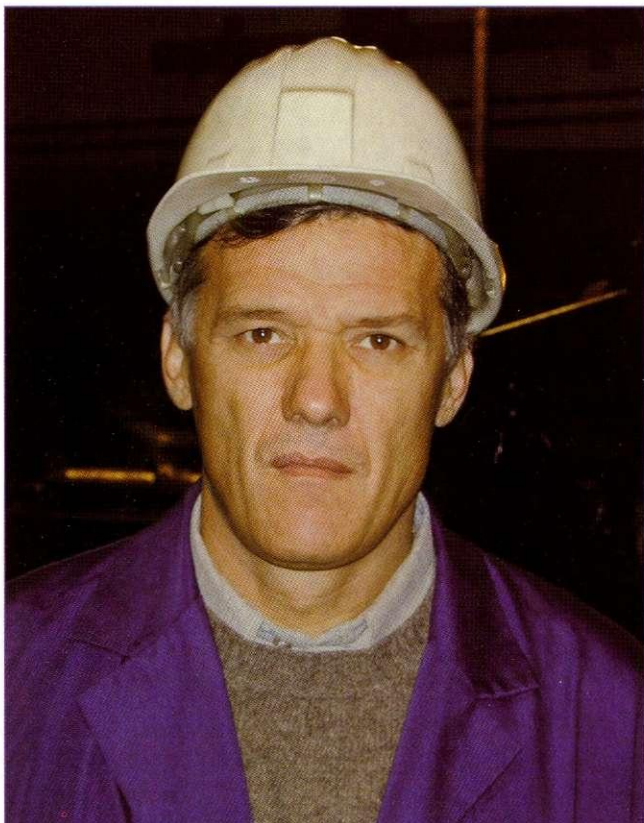
SKUMAVEC VINKO
PETROVIČ ŽARKO
ŠIMNIC BIŽIDAR
VOLČINI EDVARD
KIKELJ FERDINAND
ŠMID SREČKO
TRIFONI NINO
BRAJIČ NIKOLA
REPINC JOŽE
SUDŽUKOVIČ SREČKO
KRISTAN RIHARD
TRIFONI ZORAN
POLAK JANEZ
BREMEC BRUNO
ŠTILIČ FADIL

TRAILOVIČ ČEDOMIR
AGOVIČ DJULE
PINTAR DANIJEL
ARH JANEZ
KADIRIČ MIHAJLO
MIHAJLOVIČ NEDELJKO
STANIČ PERO
ŽURMAN MARJAN
BAŠA MILOŠ
MARKIZETI DARKO
KRAMAR MARJAN
ČULIBRK DŽURO
BALOH DUŠAN
NIHANOVIČ KASIM
BERNARD NEDELJKO
MARKELJ FRANCI
RAZINGER ZORAN
RAVNIK ANTON
GRIČAR BORIS (SUZ)

Marjan Kramar: "DOGODEK, MI BO ZA VEDNO OSTAL V SPOMINU"

Marjan Kramar, takrat 21-letni fant, metalurški tehnik, je prerezal trak na valjavnem ogrodju Sendzimir in uradno izvaljal prvi trak v novi Hladni valjarni. Takrat je bil še mlad in neizkušen, a "zagnan", kot temu rečemo po domače. Z vestnim in odgovornim delom pa je pridobival dragocene izkušnje, zaradi katerih je prevzemal vedno odgovornejše naloge. Sam pravi, da se je okužil z obratom in da mu tudi v prostem času marsikdaj misli zaidejo v Hladno valjarno.

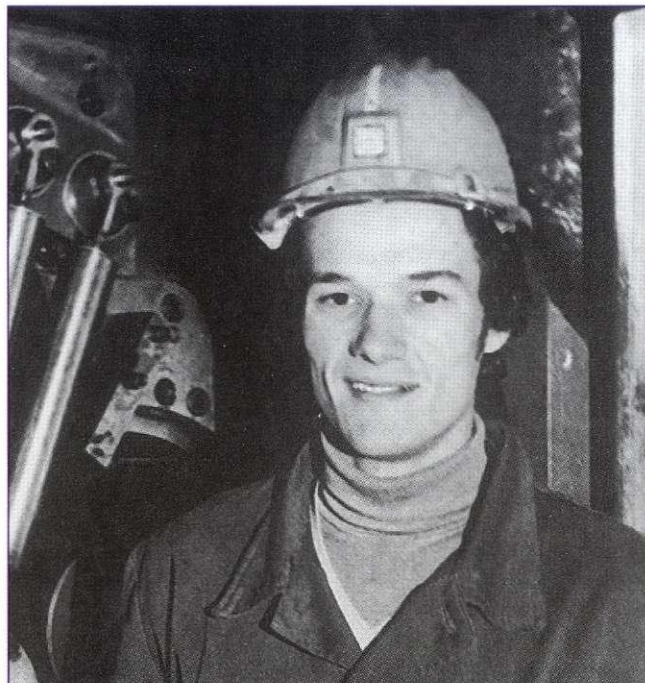

V Hladni valjarni ste se zaposlili, ko je bila še v izgradnji leta 1975 kot pripravnik. Kakšna dela ste takrat opravljali, kako so potekale montaže posameznih postrojenj?

V Hladno valjarno Bela sem bil sprejet na delovno mesto vodilni valjavec Sendzimir ogrodja. Do začetka dejanskega opravljanja tega dela je preteklo kar nekaj časa, saj sem prišel v obrat, ko so se zidali šele temelji za posamezne linije. V tem času smo opravljali različna dela: čiščenje, pomoč pri montaži, nazadnje testiranje posameznih vgrajenih sklopov. Pri vsakem postavljenem delu nove valjarne smo se spraševali, kako deluje, kakšen namen ima. Iz dneva v dan se je podoba bodoče valjarne spreminjala, linije so dobivale sedanji videz. Pomemben delež pri postavitvi opreme so prispevali žerjavovodje in vzdrževalci pod strokovnim vodstvom tujih monterjev.

Mnogi še danes trdijo, da je bil projekt izgradnje hladne valjarne v vseh pogledih na najvišji ravni. Izbor kadra je bil narejen zelo poglobljeno in preudarno. Ali se je to poznalo tudi kasneje pri samem zagonu obrata in potem pri nadaljnjem delu? Kako je potekalo usposabljanje delavcev?

Preudarni pristop Kadrovskega sektorja pri izbiri ustreznih

kadrov je prav gotovo dosegel svoj namen. "Izbranci" smo bili iz pravega testa. Postali smo "okuženi" z obratom in ga vzeli za svojega. Mnogokrat smo komaj čakali naslednjega delovnega dne. Bili smo kot velika družina, ki želi čim prej doseči zastavljeni cilj. V tistih pionirskih dneh Hladne valjarne so levji delež prispevali vodje oddelkov. V oddelku valjarna je g. Janez Rozman poleg vpeljevanja tehnologije ter kadrovskega usposabljanja operaterjev zelo aktivno sodeloval pri vseh dogajanjih v oddelku. Ni mu bilo težko plezati po cevovodih ali ogrodju. Nemalokrat je bil ravno tako umazan kot mi delavci. Trdno sem prepričan, da so njegova zavzetost, znanje in pristop prešli na nas ostale in smo vsak po svojih močeh poskušali doprinesiti svoj delež k skupnemu uspehu. Usposabljanje je potekalo dvostopenjsko. Najprej smo se učili valjanja doma pod domačim in tujim strokovnim vodstvom. Na določeni stopnji obvladovanja tehnologije, pa smo vodilni valjavci odšli na usposabljanje v valjarno na Poljskem. Moram priznati, da je bila razlika za nas ogromna. Imel sem čast, da sem na njihovem ogrodju zvaljal nekaj kolobarjev z največjo hitrostjo, kar doma še lep čas ni bilo mogoče.

Vi ste bili tisti, ki je pred več tisoč glavo množico prerezal trak.

Zelo, zelo me je bilo strah. Še bolj pa me je bilo strah, ko sem takoj za tem moral zvaljati prvi kolobar. Dogodek, ki mi bo za vedno ostal v spominu.

Slovesnost ob odprtju Hladne valjarne.

Od takrat do danes ste zamenjali veliko delovnih mest. Nabrati ste veliko izkušenj. Katero delo pa vam je predstavljalo največji izziv?

Resnično sem zamenjal veliko delovnih mest - praktično sem spoznal vsa delovna mesta - od valjavca do pomočnika direktorja. Pred vsakim novo sprejetim delom sem se vprašal, ali bom to zmoget. Po svojih močeh sem ga skušal opravljati vestno in odgovorno, si pri tem širil obzorje in nabiral izkušnje. Razumljivo je, da se z napredovanjem povečuje tudi odgovornost in izziv, vedno pa ostane isti cilj: poskušati čim več doprinesti k dobremu rezultatu podjetja.

Obrat je gotovo doživel v tolikšnih letih preobrazbo. Kakšne so razlike med začetkom in sedanjim stanjem?

Moto v športu "hitreje, višje, močnejše..." bi lahko prenesli v nekoliko spremenjeni obliki tudi na naše podjetje, saj v primerjavi z začetki izdelujemo količinsko in tudi po ostalih kazalcih neprimerno več.

Vsak začetek je težak in mi nismo bili nikakršna izjema. Nismo dovolj dobro poznali naprav in tehnologije. Skozi teh 25 let smo pridobili veliko znanja in izkušenj. Eden izmed mnogih pozitivnih rezultatov je prav gotovo sodelovanje z družbo KRUPP, ki nam je zaupala brušenje in valjanje aluchroma na dimenzijo 0,23 milimetra. Menim, da je to dovolj zgovoren podatek o preobrazbi obrata v tem obdobju. Prepričan sem, da moramo mnogokrat narediti bolj kakovosten izdelek na slabši opremi, kot jo ima konkurenca.

Včasih ste se veliko ukvarjali tudi s športom. Ali se še, oziroma ali imate zdaj kakšen drug konjiček?

Poleg primarnega športa - nogometa, rad igram tenis, kolesarim in smučam. Če pa bi to vprašanje postavili mojim najbližjim, bi vam zatrдили, da je moja prva in edina preokupacija PC Hladna predelava.

Glede na to, da se približuje konec leta, ali nam lahko zaupate vaše želje za prihodnje leto?

Poleg osebne sreče in zdravja, kar želim tudi vsem zaposlenim in njihovim svojcem, želim, da bi Acroni tudi v prihodnje posloval tako uspešno.

Marjanu Kramarju hvala za pogovor.

L.M.

1. NACIONALNA KONFERENCA 20 KLJUČEV

Podjetje Deloitte & Touche je skupaj s sekcijo uporabnikov metode 20 ključev, ki deluje v okviru združenja za elektroindustrijo pri Gospodarski zbornici Slovenije, organiziralo 1. nacionalno konferenco 20 ključev. Konferenca je potekala 15. novembra 2001 v Gozdu Martuljku.

Udeležba na konferenci je bila zelo številna, saj je na njej sodelovalo več kot 150 udeležencev. Le-ti so bili večinoma iz podjetij, ki so že vključena v projekt 20 ključev; nekaj pa tudi iz podjetij, ki so bila izbrana na razpisu Ministrstva za gospodarstvo in sestavljajo tretjo skupino. Prisotnih je bilo tudi več predstavnikov Ministrstva za gospodarstvo vključno z ministrico dr. Teo Petrin in podjetja Deloitte & Touche.

Glavna značilnost metode 20 ključev je, da se osredotoča na zmanjševanje in odpravljanje odvečnih aktivnosti, ki ne dodajajo vrednosti. Metoda ponuja orodja, da delamo hitreje, ceneje in bolje. Osnovne značilnosti konference oziroma posamezna predavanja lahko strnemo v tri osnovne sklope:

1. Predstavitev metode 20 ključev in njene prednosti
2. Izkušnje Siemens Amberga
3. Izkušnje slovenskih podjetij pri uvajanju metode 20 ključev, ki so jih predstavili udeleženci iz posameznih podjetij.

Na konferenci so podelili tudi nagrado »Naj podjetje 20 ključev za leto 200«, ki jo je prejelo podjetje Vogt electronic z Blejske Dobreve.

Po končani konferenci je sledil ogled podjetja Vogt electronic na Blejski Dobravi, kjer smo lahko videli, da »metoda deluje«, saj so nam predstavili konkretne rezultate in prihranke, ki so jih dosegli. Udeleženci iz Acronija smo sodelovanje na konferenci ocenili kot pozitivno, saj bomo izkušnje podjetij, ki so bile predstavljene na konferenci, lahko uporabili tudi pri nas.

Janka Noč

DELAVNICE ZA USPOSABLJANJE VODIJ DELOVNIH SKUPIN

Zavedamo se, da je uspešno delo v delovnih skupinah najboljša popotnica za uvajanje posameznih ključev v prihodnje in za uspeh projekta kot celote. S ciljem, da bi delo v delovnih skupinah še bolje potekalo, bomo v januarju 2002 organizirali izobraževanje za vodje delovnih skupin. Ustrezno usposobljen in motiviran vodja delovne skupine lahko bistveno več prispeva k uspehu podjetja. Izobraževanje bo potekalo v obliki delavnic, saj želimo, da bodo udeleženci aktivno vključeni v proces izobraževanja (skupinsko delo). Pomembno pa je tudi, da si vodje med seboj izmenjajo izkušnje oziroma povedo, katera so tista področja, ki jim bo v prihodnje potrebno nameniti še več pozornosti.

Janka Noč

USPEŠNA DRUGA PONOVI TVENA PRESOJA

V dneh 5., 6. in 7. december 2001 smo v Acroniju imeli drugo ponovitveno zunanjo presojo. Zunanja presojevalca iz certifikacijske hiše TÜV CERT sta preverjala skladnost našega sistema vodenja kakovosti z zahtevami standarda ISO 9001:2000. Ker je bila to ponovitvena presoja, so bila v presojo vključena vsa področja Acronija. Skozi celotno presojo sta zunanja presojevalca spremljala predstavnika službe za vodenje kakovosti mag. Klemen Hribar in ga. Maja Presterel. Na zaključnem sestanku, na katerem so bili poleg posloводства prisotni predstavniki iz presojanih področij, sta zunanja presojevalca g. Tomaž Milač in g. Marko Ferlež podala zaključno oceno, priporočila in nasvete za nadaljnje obvladovanje sistema. Povedala sta, da je bila **presoja uspešna** in da ni zadržkov za **podelitev certifikata** v skladu z zahtevami novega standarda.

POROČILO O IZBIRANJU NAGRAJENCEV ZA LETO 2001

Letošnji nagrajenci-inovatorji so bili izbrani na osnovi v pravilnikih določenih kriterijev. Upoštevalo se je obdobje dec. 1999 – dec. 2001.

1. Kriterij za izbiro inovatorja leta je bilo število (smiselni)h prijavljenih predlogov. Vir podatkov Matična knjiga inovacij. Prvo mesto je osvojil Janez Černe – VP s 17 predlogi, drugi je bil Roman Robič – PA z 9 predlogi, tretji pa Bruno Bremec z osmimi.

2. Naslov inovacije leta si je pridobil koristen predlog Miha Peternela – Ugotavljanje vsebnosti niklja in kroma v nejavnem odpadku – z 95.388.287 SIT znižanja stroškov pri nabavi vložka za EP.

3. Največ predlogov na 100 zaposlenih je bilo prijavljenih v PC HP (12 – skupaj 41), ki mu sledi PC VP z desetimi (55), PC PDP z devetimi (16) ter službe z osmimi (38).

4. Po delovnih skupinah (DS) je bilo največ predlogov na člana prijavljenih v DS Procesna avtomatika (1,71; skupaj 12), na drugem mestu za malenkost zaostaja DS Vročih 17 (1,70; 29) na tretjem pa so Kranjske čebelnice (0,56; 5).

5. Komisija za izbiro inovacije leta s področja ekologije (Purkat, Sušnik, Novšak) je izbirala med dvema predlogoma: Napravo za protikorozijsko zaščito na liniji SISL – Bruna Bremca ter izboljšanjem delovanja odpraševalne naprave –

Dončeta Nikolova. Ker prah iz jeklarne predstavlja težavo tudi za širšo okolico in Acroni vlogo velike napore v sanaciji vplivov, se je komisija odločila za slednjega.

6. Komisija za izbiro inovacije leta s področja varnosti in zdravja pri delu (M. Lužnik, G. Sušnik, F. Pintar, A. Novšak) je izbirala med več predlogi, od katerih so prišli v ožji izbor Naprava za protikorozijsko zaščito na liniji SISL – Bruna Bremca, Prestavitev mize za vezanje paketov – M. Selimovič, Odstranjevanje pokrova brusilne koluti – D. Kogoj ter Naprava za namestitve brusilne koluti na brusilnih strojih – Vojko Mikolič. Zaradi izredno pereče problematike (poškodbe, urgence zdravstvenih komisij ...) se je komisija odločila, da podeli prvo nagrado Vojku Mikoliču.

7. Za Pantzovo nagrado v razpisnem roku ni bilo predlogov.

Zunanja presojevalca (1 in 2 z desne) in predstavnika SVK med nagovorom glavnega direktorja na zaključnem sestanku.

Presojevalca sta pohvalila izredno dobro pripravljen Poslovnik kakovosti. Ugotovila sta, da imamo trdne podlage tako v informacijskem sistemu, kot v ostalih dejavnostih (načrtovanju, analiziranju, spremljanju procesov), da imamo še veliko možnosti za izboljšave, tako da nam tudi v prihodnje ne bo težko dokazovati stalnih izboljšav sistema vodenja kakovosti. Priporočila sta, naj ne vodimo vzporedno dveh sistemov (prvega v skladu z zahtevami standarda ISO 9001:2000 in drugega po metodi 20 ključev), naj ne podvajamo zadev, ampak naj oba sistema smiselno združimo, saj oba težita k izboljšanju poslovanja podjetja in imata kar nekaj stičnih točk.

S podrobnim poročilom, ki ga bosta posredovala zunanja presojevalca, bomo zaposlene seznanili preko naše intranetne strani.

Vsem, ki ste kakorkoli prispevali k uspehu, se lepo zahvaljujemo in želimo, da bi v naslednjem letu skupno naredili še več in še bolje.

mag. Klemen Hribar in Maja Presterel

August Novšak

INOVATORJI V OBDOBJU OD 1.11.1999 do 30.11.2001

PC VP	Prijave	PC HP	Prijave	PC PDP	Prijave
01. Janez Černe	17	01. Matjaž Muhič	9	01. Mumin Nuhich	3
02. Roman Robiè	9	02. Bruno Bremec	8	02. Remzo Alagič	3
03. Boštjan Fon	8	03. Džuro Čulibrk	5	03. Marjan Šimac	2
04. Jani Novak	3	04. Bojan Jamar	4	04. Zvone Klemenc	2
05. Mihael Peternel	2	05. Matjaž Rožič (TK)	4	05. Anton Grumerec	2
06. Filip Marinšek (R&R)	2	06. Uroš Rot (RTA)	2	06. Tomo Kreško	2
07. Aleš Čop (R&R)	2	07. Marjan Pristov	2	07. Milena Zalokar (TK)	2
08. Matija Urh (PV)	2	08. Daniel Pintar	2	08. Zvone Prešeren	1
09. Janez Robiè	2	09. Blaž Jasnič	2	09. Igor Pust	1
10. Srečo Štern (RTA)	2	10. Stanislav Rakar	1		
11. Sejat Rakoviè	2	11. Jože Mavrer	1		
12. Zdravko Smolej (PA)	2	12. Božidar Černe	1		
13. Zdravko Jamar (LOG)	1	13. Žarko Petrovič	1		
14. Alenka Kosmač (R&R)	1	14. Safet Beriša	1		
15. Erika Bricelj (R&R)	1	15. Anton Robič	1		
16. Aleš Lagoja (UPRAVA)	1	16. Semijal Zobiè	1		
17. Branko Korošak	1	17. Muhamed Selimović	1		
18. Bojan Rajakoviè	1	18. Nikola Brajič	1		
19. Lovrenc Jurc	1				
20. Janez Jarkovič	1				
21. Bojan Dolinšek	1				
22. Franc Polajnar	1				
23. Janko Kokošar (R&R)	1				
24. Pavel Kotnik	1				
25. Jože Uršič	1				
26. Miran Bricelj (RTA)	1				
27. Emil Šubelj	1				
28. Anton Miklič	1				
29. Donče Nikolov	1				
30. Vojko Miklič	1				
31. Zvone Medja	1				
32. Dževad Dizdareviè	1				
33. Leon Vidic	1				
34. Marko Sušnik(Energetika)	1				
35. Vojko Stare	1				
36. Dušan Kogoj	1				
37. Milena Zalokar (TK)	1				
38. Metod Smolej	1				
39. Franc Verdinek	1				
40. Marko Čufer (PA)	1				
41. Milan REVEN*	1				

Ena od aktivnosti za promocijo inovacijske dejavnosti je tudi razstava dosežkov Acronijevih inovatorjev, ki jo je 12. 12 2001 odprl namestnik direktorja, Ljubo Osovnikar. Razstavo si lahko ogledate do 10. 1. 2002 v avli upravne stavbe, potem pa bo za 14 dni prestavljena v kantino v aneksu k vroči valjarni in kasneje še v kantino jeklane.

* ni več v Acroniju

Avtor Janez VILMAN (Komerčiala), ki ni na seznamu za posamezen PC pa je nakazal na dva problema, ki zajemata celoten Acroni. Seznam inovatorjev zajema obdobje od 1.11.1999 do 30.11.2001. Vključuje vse prijave ne glede na dejstvo ali je prijava odobrena ali ne, saj kaže na pozitivno razmišljanje v smeri inovativnosti in izboljšav v svojem delovnem okolju.

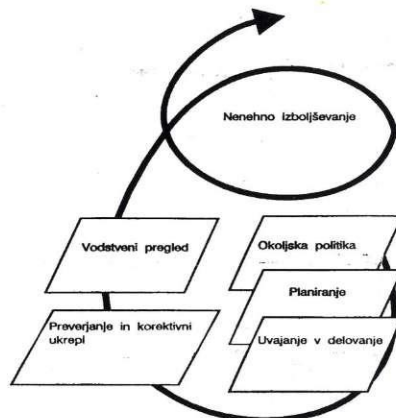
Karmen Blatnik

EKOLOGIJA

PREDSTAVITEV STANDARDA ISO 14001 – SISTEM RAVNANJA Z OKOLJEM

Kar nekajkrat smo že pisali o standardu ISO 14001 – Sistem ravnanja z okoljem. Zato je že čas, da na kratko predstavim tudi sam standard. Mednarodni standardi za ravnanje z okoljem naj bi organizacijam priskrbeli elemente učinkovitega sistema ravnanja z okoljem, ki jih je mogoče povezati z drugimi zahtevami vodenja, tako da organizacijam pomagajo doseči tako okoljske kot tudi gospodarske cilje. Ta standard je bil pripravljen tako, da ga je mogoče uporabiti v organizacijah vseh vrst in velikosti ter prilagoditi različnim zemljepisnim, kulturnim in družbenim razmeram. Na sliki spodaj je prikazan model sistema ravnanja z okoljem. Poudariti je treba, da ta mednarodni standard ne predstavlja absolutnih zahtev za način ravnanja z okoljem, ki bi presežale zahteve po zavezanosti za izpolnjevanje zahtev zakonodaje in predpisov ter nenehno izboljševanje, izraženih v okoljski politiki. Projekt je lahko uspešno izveden le s sodelovanjem vseh zaposlenih, tako tistih na vodstvenih ter upravnih ravneh in tudi tistih na operativnih ravneh.

Slika 1: Model sistema ravnanja z okoljem v tem mednarodnem standardu

Andreja Purkat

PRAH V DELOVNEM OKOLJU

Prah je težava vsakega proizvodnega procesa (taljenje, varjenje, delo ali transport snovi, ki se prašijo), prisoten pa je tudi v domačem okolju pri drobljenju, vrtanju, rezanju, peki (moka)... Prav tako je prisoten v naravi, znan kot cvetni prah.

Prah je torej neizbežna snov, ki pa se jo v industriji da na dokaj preprost način odstraniti oz. zmanjšati, ljudi pa ustrezno osvestiti in zaščititi.

Prah v zraku je lahko nevarna, škodljiva ali moteča snov.

V proizvodnji je škodljiv ker:

- povzroča škodo na delovni opremi (povečuje obrabo), lahko povzroči eksplozije ali požare;
- v okolju vpliva na kakovost izdelka ali poveča število neuporabnih izdelkov;
- lahko škoduje ljudem ali jih moti.

Kot zanimivost naj omenim nemške študije, ki so pokazale naslednje:

rudar pri 280 izmenah na leto in med 30-letnim poklicnim delom vdihne okrog 7kg finega prahu (to je prah, ki zaide v pljuča vse do pljučnih mešičkov). Preiskave umrlih rudarjev pa so pokazale, da so imeli v pljučih okrog 150 g prahu. Kam pa je šel ostali prah (od

7 kg)? Temu je tako zaradi učinkovitosti naravnega fiziološkega obrambnega mehanizma.

Ta obrambni mehanizem se začne že v nosni votlini. In sicer so nosne dlavice prvi prašni filter, ki zadrži največje tujke. Posledica tega je le žgečkanje v nosu, ki privede da kihanja. S tem se nos poskuša znebi prahu v njem.

Nato se približno polovico

prahu, ki se ne ujame v nosne dlavice, vstavi na vlažni sluznici nosu in žrela, kar poveča nastajanje sluzi. S tem se izzove kašljanje, s katerim se prah ponovno izloči iz organizma. Za zelo, zelo majhen, droben prah, ki se ne ustavi niti na sluznici nato poskrbijo pljuča s pljučnimi mešički. Tu se prah odstranjuje s pomočjo bezgavk, lahko stalno ostane v pljučih, lahko pa jih odstranijo nekakšni pljučni požiralci, ki uničujejo prah, kateri škodljivo vpliva na organizem.

Torej, telo se samo poskuša znebiti prahu iz telesa. V kolikor ne bi bilo te izjemne sposobnosti človeškega organizma, da izloči oz. razgradi prah, bi umrli že od prahu, ki ga sploh ne vidimo in je prisoten povsod okoli nas.

Najboljše pa je poskrbeti za preventivo in to je v našem primeru prezračevanje delovnih prostorov, odpraševalni sistemi, osebna varovalna oprema in pa seveda skrb posameznika za osebno higieno. Ni dovolj, da so odpraševalni sistemi samo nameščeni, pomembno je, da so tudi učinkoviti. V praksi opažamo, da se premalo spremlja učinkovitost delovanja teh naprav in da se pomanjkljivosti le redko odpravljajo.

Pri odkrivanju obolenj pljuč imajo veliko težo periodični zdravstveni pregledi, kjer se še pravočasno da ugotoviti začetek morebitne bolezni in takoj ukrepati.

V Acroniju se srečujemo predvsem s prašnimi delci anorganskega izvora (prah, ki se nanaša na neživo naravo). Več o vrstah prahu v Acroniju in njihovem vplivu na človeški organizem bo opisano v eni od prihodnjih števil.

Sabina Polončič

ACRONI BO USPEŠNO ZAKLJUČIL LETOŠNJE LETO

V torek, 5. decembra, je bila v Acroniju novinarska konferenca, ki so se je udeležili skoraj vsi povabljeni novinarji lokalnih časopisov, radijskih in televizijskih hiš ter dnevnikov. Še istega dne sta o tem obširno poročali nacionalna televizija in POP TV, naslednji dan pa ste o poslovanju in napovedih za naslednje leto ter o privatizaciji Acronija lahko prebrali v dnevnikih in časopisih.

Zbrane novinarje je pozdravil namestnik glavnega direktorja Ljubo Osovnikar. Glavni direktor, prof. dr. Vasilij Prešern je spregovoril o tekočem poslovanju in napovedih za naslednje leto, ki bo za družbe v sistemu Slovenskih železarn še kako pomembno, saj se bo začela odprodaja jedrnih družb.

Dobiček iz poslovanja naj bi letos znašal 1,2 milijarde tolarjev, čisti dobiček pa 47 milijonov tolarjev. Zmanjšali smo kratkoročno zadolženost. Povečali smo proizvodnjo in izboljšali izplen. Vse to smo dosegli z istim številom zaposlenih. Popravile so se tudi plače delavcev in znašajo okoli 130 tisoč tolarjev na zaposlenega. Izplačujejo se v skladu z vsemi dogovori in kolektivno pogodbo. Ob

Novinarske konference so se udeležili številni novinarji.

koncu leta bodo zaposleni prejeli božičnico, sproti pa se izplačujejo nagrade za uspešno delo. Zelo spodbuden je tudi podatek, da smo dosegli zelo visoko dodano vrednost na zaposlenega. Le-ta znaša 52.000 mark, kar je bistveno več od povprečja slovenske industrije. Eden od razlogov za to je zelo visoka amortizacija (okrog 2 milijona mark mesečno), ki pa po drugi strani omogoča vlaganje v tehnološke posodobitve, ekologijo ter zamenjavo in nakup posameznih naprav. V zadnjih dveh letih smo za naložbe namenili 25 milijonov mark. Prav toliko jih bomo tudi v prihodnjem letu, ko sta predvideni dve strateški naložbi: posodobitev in povečanje zmogljivosti naprav za proizvodnjo dinamo jekel za 20 tisoč ton ter nova vakuumsko naprava v jeklarni. Naložbe bodo omogočile povečanje proizvodnje jekel za 20 do 30 tisoč ton s tem, da se bo povečal delež jekel z visoko dodano vrednostjo ter povečanje prodaje tako, da recesije ne bodo mogle več pomembno vplivati na rezultate poslovanja. Omenjeni naložbi se bosta povrnili v dveh letih.

Napovedi za naslednje leto kljub temu niso obetavne. Pritisk na cene je zelo velik. Cena električne energije, ki je za proizvodnjo jekla še kako pomembna, pa še ni znana, zato je zelo težko sklepati letne pogodbe s strateškimi partnerji. Vztrajali bomo na enakih pogojih, kot so veljali doslej. Za Acroni je pomembno, da obratuje neprekinjeno 24 ur. Rešitve, v katere nas sili elektrogospodarstvo, so nesporejmljive, saj bi lahko pomenile tudi za 75 odstotkov dražjo električno energijo. Že sedaj je električna

energija pri nas dražja, kot jo plačujejo podobne jeklarne v drugih evropskih državah. Samo za en tolar višja cena električne energije bi za Acroni pomenila za 350 milijonov več stroškov.

Tehnični direktor Branko Banko je predstavil aktivnosti na področju ekologije. Poudaril je, da nam je uspelo zmanjšati vse emisije, ki so v mejah odredb. Z doseženim pa nismo zadovoljni niti v Acroniju, še manj pa krajani. Zato so v prihodnosti predvidene naložbe v povečanje zmogljivosti odpraševalne naprave v Jeklarni. Trenutno potekajo dogovori za podpis pogodbe z izvajalcem, v naslednjem letu pa bo ta projekt zaključen.

Veliko težavo predstavlja še vedno odlaganje žlindre, ki jo bomo prisiljeni rešiti v zelo kratkem času, saj nam zmanjkuje prostora za odlaganje. Kljub podpisu o nameri s tujim partnerjem ni bilo skupnih interesov za ustanovitev skupnega podjetja, zato se dogovarjamo z domačimi interesi za predelavo žlindre, ki bi jo potem lahko uporabili predvsem pri gradnji cest.

Z zaprtjem sistema hladilnih voda se bo poraba vode zmanjšala za 8-krat, zato se bo zmanjšalo tudi onesnaževanje voda.

Uvajamo standard ISO 14000, ki ga nameravamo pridobiti v naslednjem letu. Le-ta zagotavlja organiziran pristop do zmanjševanja onesnaževanja na vseh področjih.

Konferenco - zadnjo v tem letu smo zaključili s prigrizkom in nazdravili prihajajočemu letu.

L.M.

ODLOČILI SMO SE ZA DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Že v septembrskih Novicah smo objavili namero ACRONI-ja, da bo podpisal pogodbo o dodatnem prostovoljnem pokojninskem zavarovanju še v letu 2001, če se bo za to odločilo najmanj 66 % vseh zaposlenih (zakonsko določilo). Do konca novembra je Pokojninska družba A pripravila za vse zaposlene pristopne izjave in zaposleni smo se imeli možnost odločiti, ali se želimo vključiti v dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, dana pa nam je bila tudi možnost, da poleg 3.500 SIT, ki jih prispeva ACRONI, tudi sami namenimo del lastnih sredstev za varnejšo jesen našega življenja.

Za dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje se je odločilo 1154 zaposlenih kar predstavlja 80 %, 241 zaposlenih pa bo prispevalo tudi del lastnih sredstev. Pokojninska družba A bo na osnovi pristopnih izjav pripravila zavarovalne police, ki bodo zaposlenim skupaj s pokojninskim načrtom, posredovane do 15.01.2002. Prva sredstva pa bodo nakazana 20.12.2001. Premije se bodo zbirale na osebem računu delavca pri Pokojninski družbi A in bodo tudi njegova last. Pokojninska družba A bo enkrat letno vse zavarovance pisno obvestila o vrednosti zbranih sredstev na njihovih varčevalnih računih.

Če bo zaposlenim iz kateregakoli razloga prenehalo delovno razmerje v ACRONI-ju, privarčevana sredstva ostanejo v lasti zaposlenega. Če delavec želi, še vedno lahko ostane vključen v pokojninski načrt pri Pokojninski družbi A s tem, da mesečne premije plačuje sam. V primeru sklenitve delovnega razmerja pri drugem delodajalcu in vključitve v drug pokojninski načrt, pa mora izstopiti iz dodatnega pokojninskega zavarovanja pri Pokojninski družbi A. Če je bil pri Pokojninski družbi A vključen najmanj 3 leta, lahko vsa zbrana sredstva prenese k drugemu izvajalcu pokojninskega načrta, če pa se delavec odloči, da privarčevana sredstva ostanejo na njegovem računu pri Pokojninski družbi A, mu je zagotovljen prav tak donos kot tistim, ki bodo v pokojninski načrt še vključeni.

Prepričana sem, da se vam bodo porajala še številna vprašanja na katera bi želeli dobiti odgovor. Prosim, da vsa vprašanja oddate v skrinjice. Z veseljem vam bodo nanje odgovorili v naslednjih številkah našega časopisa.

Polonca Marjanovič

OBNOVLJEN VILIČAR ZA PC PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE

S popravilom viličarja, ki so ga v adjustaži Hladne valjarne uporabljali le občasno (ko je bil kakšen viličar v okvari), so v delavnici Tehničnih storitev začeli že v oktobru. Predvidena je bila zamenjava sklopke, potisne plošče, potisnega ležaja in vstopne osi menjalnika. Med tem časom so v Hladni valjarni dobili nov, modernejši viličar. Poslovodstvo je odločilo, da starega viličarja kljub temu v delavnici usposobijo za PC Predelava debele pločevine. Po dogovoru z g. Skumavcem so se v delavnici odločili, da je potrebno viličarja temeljito pregledati in obnoviti vse, kar je dotrajano. Spisek del je postal kar obsežen. Za rezervne dele je bilo potrebno odšteti okrog 250 tisoč tolarjev, stroške popravila pa sta krila oba profitna centra.

Obnovljeni viličar je opremljen z vsemi varnostnimi sistemi, ki jih predvideva in zahteva Zakon o cestnem prometu, saj je v obratu PC Predelava debele pločevine veliko prometa s tovornjaki in priklopniki.

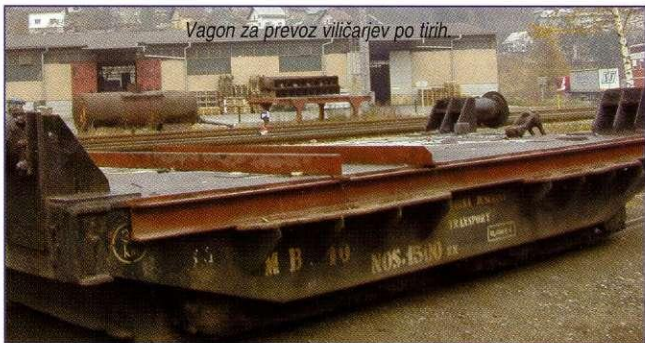
Zanimalo nas je, če mora biti takšno vozilo registrirano in tehnično pregledano.

Na vprašanje je odgovoril vodja vzdrževanja železniškega transporta, Ladislav Skube:

Predstavnik iz PC predelava debele pločevine (g. Pretnar) je prevzel obnovljenega viličarja od g. Skumavca iz PC Hladne predelave.

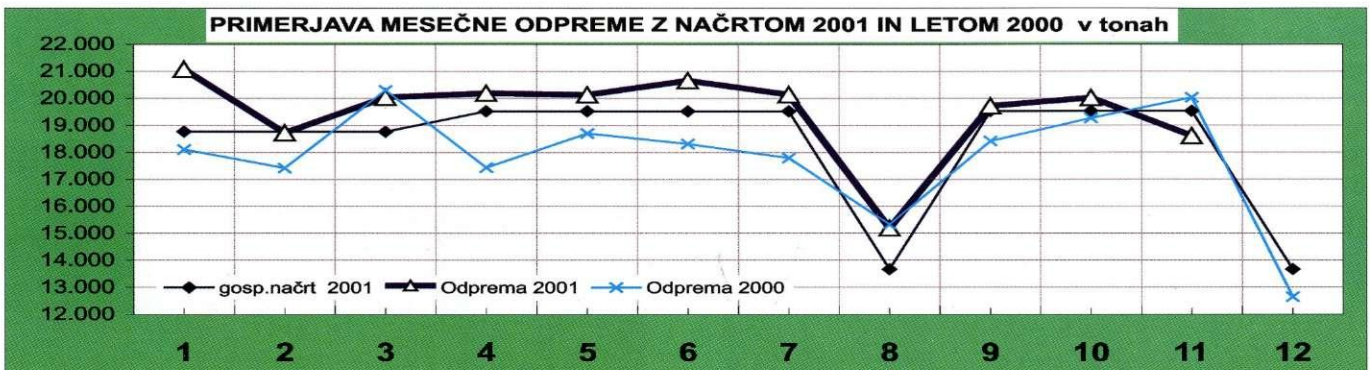
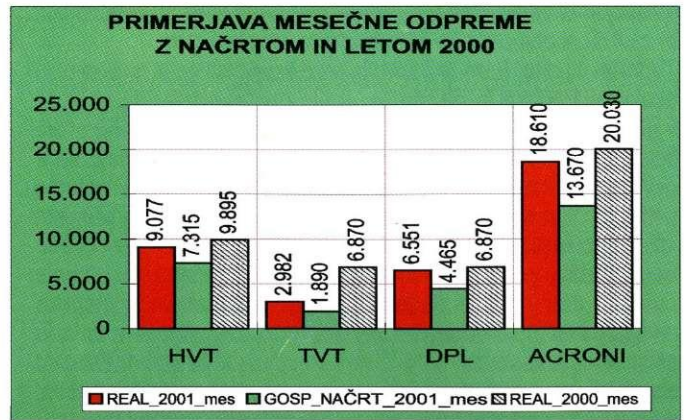
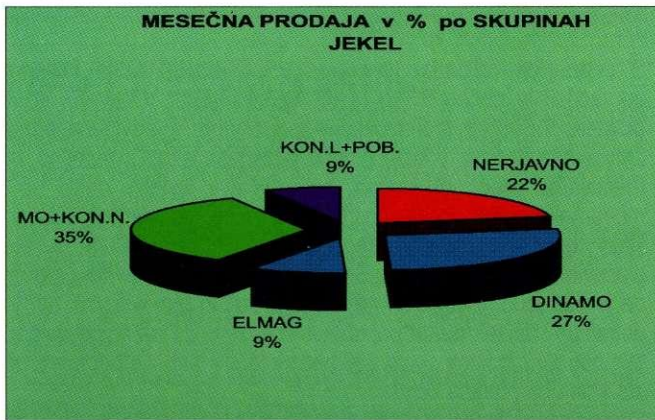
"Vozil, ki vozijo v proizvodnih halah in na dvoriščih podjetja ni potrebno registrirati, na cesto pa smejo le v spremstvu, zato so za prevoz viličarjev do delavnice na Jesenicah v vozovni delavnici izdelali poseben vagon za prevoz po železnici. Tudi tehnični pregled ni potreben, potrebni pa so preventivni pregledi, ki so predpisani po standardu ISO 9001 - 2000".

Zaposleni na vzdrževanju cestnih vozil želijo, da bi viličar čim bolje deloval in tako koristil novemu lastniku - PC Predelavi debele pločevine.

L.M

POSLOVANJE V NOVEMBRU

PROIZVODNJA V NOVEMBRU

Odlični rezultati proizvodnje Profitnega centra Vroča predelava v oktobru se niso nadaljevali v novembru. To je povzročilo prepozen dohod polproizvodov v finalne profitne centre in zmanjšanje medfaznih zalog, kar je imelo za posledico veliko težav pri doseganju načrtovane proizvodnje končnih izdelkov za odpremo. Skupna proizvodnja končnih izdelkov je znašala 20.184 ton, kar je 100,9 odstotkov operativnega načrta. Zaradi recesije na trgu, prepozne izdelave naročil, nekompletiranih pošiljk izdelkov na odpremo in občasne kakovostne problematike, je odprema izdelkov znašala samo 18.610 ton, ali 97,2 odstotkov operativnega načrta.

1. Profitni center Vroča predelava

Proizvodnja slabov v Jeklarni je bila v novembru najnižja v letošnjem letu. Od načrtovanih 26.000 ton je bilo izdelanih samo 22.462 ton ali 86,4 odstotkov. Glavni vzrok za občuten izpad proizvodnje je bil daljši mesečni remont ter več daljših nenačrtovanih zastojev. Daljši remont je trajal 66 ur, 19 ur je trajala ustavitve zaradi menjave sevalne zaščite na vakumski napravi. Težave so povzročali tudi argonski kamni, zato je bilo potrebno prelivati sarže (6 ur). Na obločni peči je odpovedal hladilni sistem (6 ur). Na napravi za kontinuirno vlivanje je bilo 8 ur zastoja zaradi okvare vitla in menjave segmenta ter 7 ur zaradi razlitja taline. V tem mesecu je porasla tudi specifična poraba elektrod na 3,21 kilogramov na tono jekla ter specifična poraba električne energije na 508 kWh na tono. Vzrok je v zalaganju večjega deleža lastnega livnega odpadka (»svinje«) ter večjega deleža nerjavnih jekel. Tudi izplen je za 1,2 odstotka nižji od gospodarskega načrta. Novembrska proizvodnja proge v Vroči valjarni je znašala samo 23.839 ton oziroma 93,1 odstotka operativnega načrta. Zaradi zahtev tehnologije je bilo prevallano 609 ton slabov. Glavni vzroki za nedoseganje načrtovane proizvodnje so bili zastoj na potisni peči zaradi zamika in padca slabov z drsnih cevi (90 ur), zlom delovnih valjev bluming valjavskega ogrodja ter zlom glave

pogonskega vretena (22 ur). Manjše zastoje so povzročile tudi okvare odškajevalnika in izpad električne energije. Specifične porabe energentov so bile v okviru pričakovanih. Izplen je bil v novembru dosežen na povprečni letni ravni oziroma 0,9 odstotka nižji od gospodarskega načrta.

2. Profitni center Hladna predelava

Dosežena proizvodnja hladno valjanih trakov je znašala 9.359 ton, kar je 90 ton manj kot je bilo načrtovano. Navedeno odstopanje je večinoma posledica dogajanja na trgu, kjer se je bistveno zmanjšalo povpraševanje po visokoogljiknih jeklih. Pri ostalih vrstah jekel je bil dosežen rezultat v okviru načrtovanih količin.

Pri tople valjanih trakovih je bila proizvodnja presežena za 3 odstotke in je znašala 3.191 ton. V obeh primerih je bila prekoračitev dosežena pri nerjavnih trakovih kar je še izboljšalo doseženi rezultat.

Kot celota je bil PC tako po proizvodnji kakor tudi po odpremi v okvirih mesečnega plana. Po posameznih sektorjih je delo potekalo brez večjih težav. V sektorju Priprava in luženje je bila dosežena rekordna proizvodnja na lužilni liniji za nerjavno jeklo in sicer 6.021 ton. Na lužilni liniji SCAP je bilo 142 ur prostih kapacitet in v tem času je bil izveden mesečni remont in ostala potrebna vzdrževalna dela.

V sektorju Valjarna je bil nekoliko večji zastoj na valjavskem ogrodju Sendzimir zaradi menjave sklopke levega navijalnika. Dela so trajala 24 ur, vendar ta izpad ni vplival na poslovanje. Na liniji CRNO je bil izveden krajši remont v trajanju 12 ur in to predvsem zaradi pogostih težav z izpadanjem nateznega valja. Kakor v preteklem mesecu je bilo tudi v novembru delno moteno obratovanje zvonastih peči, ki so le polovico meseca obratovale z polno zmogljivostjo.

V sektorju Finalizacija je bilo potrebno ob koncu meseca zagotoviti dela na dodatnih izmenah, saj nam dogajanja na trgu ne omogočajo normalnega kontinuirnega obratovanja.

Potroški so bili doseženi v okviru načrtovanih. Izplen v Hladni valjarni je za 0,3 odstotka večji od načrtovanega. Razveseljivo je,

da je skupni izplen končnih izdelkov na porabljene slabe kar za 1,1 odstotek višji od gospodarskega načrta. November je bil v PC Hladni predelavi zelo uspešen mesec.

3. Profitni center Predelava debele pločevine

Dosežena proizvodnja končnih izdelkov je znašala 7.636 ton, kar je 2,5 odstotka več od operativnega načrta. Letni gospodarski načrt z 72.040 tonami je bil presežen že konec oktobra, z uspešno proizvodnjo v novembru in decembru pa bo le ta presežen na letnem nivoju za okrog 20 odstotkov.

Z realizacijo operativnega načrta so bile večje težave zaradi pomanjkanja določenih naročil v začetku meseca in nepredvidene okvare potisne peči v Vroči valjarni. Z izredno organiziranim delom v zadnjih desetih dneh jim je uspelo doseči operativni načrt. Večje nepredvidene zastoje smo beležili le v prvi polovici meseca zaradi pomanjkanja vložka na sekatorjih in Sack liniji (103 ur) ter v adjustaži zaradi slabše kvalitete vložka (93 ur).

Dosežen izplen v novembru je z 87,8 odstotki večji od načrtovanega za 0,2 odstotka. Kljub velikim težavam z pomanjkanjem vložka in kakovostjo vložka, je bila proizvodnja v tem mesecu uspešna. Del proizvodnje je bil dosežen s proizvodnjo na zalogo.

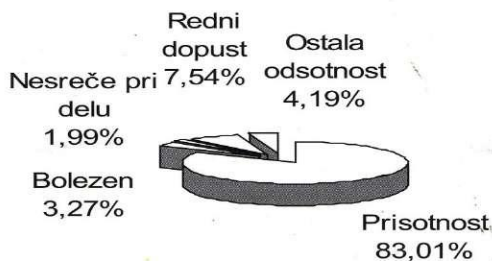
Tehnični direktor:

Branko Banko, univ.dipl.ing.

KADROVSKA GIBANJA V NOVEMBRU

ODSOTNOST

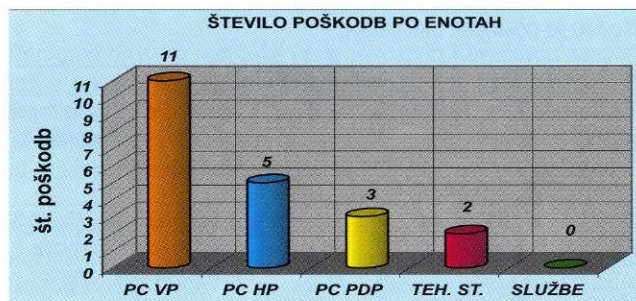
V letošnjem novembru je bila odsotnost za slab odstotek večja kot lani v istem mesecu. Odsotnost zaradi bolezni je bilo toliko kot lani, odsotnosti zaradi nesreč pri delu in ostale odsotnosti pa je bilo več.

Ivanka Mavri

GIBANJE POŠKODB PRI DELU

V mesecu novembru se je pripetilo 21 poškodb pri delu. Poškodovanci so bili zaradi posledic teh poškodb in posledic poškodb v preteklosti odsotni z dela 585 delovnih dni, to je dobrih 27 dni na poškodbo. Dnevno je bilo odsotnih z dela 28 zaposlenih.

V predzadnjem mesecu odhajajočega leta 2001 se je pripetilo največ nezgod v PC Vroča predelava in sicer 11. V primerjavi z oktobrom se je število nezgod povečalo, v PC Hladna predelava in PC Predelava debele pločevine pa je število nezgod upadlo. Večja resnost poškodb (število izgubljenih del. dni) v PC Predelava debele pločevine je predvsem posledica poškodb, ki so se pripetile v mesecu oktobru.

Ker se naglo bliža novo leto, se bliža tudi datum, ko mora biti ocena tveganja pripravljena za stalno uporabo, dodajanje oz. zniževanje stopnje nevarnosti in s tem zmanjševanje števila nezgod.

Izvajanje ukrepov navedenih v oceni tveganja in zmanjševanje nezgod pri delu bo imelo velik pomen tudi pri novem načinu urejanja, financiranja in upravljanja področja socialne varnosti v primeru poškodb pri delu in bolezni povezani z delom. Predvideva se, da bodo prispevki delodajalcev odvisni tudi od višine ocenjenih tveganj za poškodbe pri delu in poklicne bolezni po dejavnostih. Delodajalci s podpovprečnimi izdatki za poškodbe pri delu in poklicne bolezni, pa bodo imeli pri prispevkih sistem bonusov.

Sabina Polončič

REKORDNO ŠTEVILO IZVALJANIH TEPIHOV IN TRAKOV V VROČI VALJARNI

Dnina 2 je dne 23.11. izvaljala 123 tepihov za debelo pločevino, 11.12. 2001 pa je dnina 1 kljub valjanju na 7 prevelkov, izvaljala 93 toplo valjanih trakov jekla Elmag. Iskrene čestitke valjavcem!

Vodstvo PC VP

JUBILANTI DELA

10 LET

KALAN BENJAMIN PC PRED.DEB.PL.
JAMAR SANDRA PRODAJA

20 LET

ILIEV ACE PC VP-VALJARNA
BEJTOVIČ SUAD PC HLAD.PRED.
NOČ JOŽE PC HLAD.PRED.
ROŽIČ SAMO PC HLAD.PRED.
SUŠIČ MIRSAĐ PC HLAD.PRED.
TURKUŠIČ NIHAD PC PDP
ZUPAN DAMIJAN PC PDP
DŽAFIČ HUSO TEHNIČ.STORITVE
KLJUČANIN NIAS TEHNIČ.STORITVE
SUŠNIK MARKO PROIZ.TEH.SLUŽBE

30 LET

POTREBUJEŠ SILVO PC VP JEKLARNA
KODRIČ DRAGO PROIZ.TEH.SLUŽBE

Iskrene čestitke!

DISCIPLINSKI UKREPI

Priimek in ime	enota	kršitev po PKP	ukrep
MIRAN BORŠTNAR	PC Hlad. pred.	122.čl., točka 16	denarna kazen v višini 10 % zneska akontacije neto plače delavca in traja 3 mesece
DRAGO PRETNAR	PC Pred. deb. pločevine	121.čl., točka 5	denarna kazen v višini 10 % zneska akontacije neto plače delavca in traja 1 meseca
DAMIJAN VILMAN	PC Pred. deb. pločevine	121.čl., točka 5	denarna kazen v višini 10 % zneska akont. neto plače delavca in traja 1 mesec

V letošnjem letu je do konca novembra disciplinska komisija prejela 36 prijav kršitev.

V obdobju od januarja do oktobra je disciplinska komisija obravnavala 15 delavcev, od tega 5 iz leta 2000. Za nekatere od njih je bilo napisanih več prijav, ki smo jih združili na eni obravnavi. Disciplinska komisija je morala večkrat preložiti obravnave zaradi pomanjkljivih dokazov, neudeležbe delavca in prič. Naj omenim še to, da je neopravičena odsotnost priče na obravnavi hujša kršitev delovnih obveznosti, in da če senat krivde ne more dokazati, lahko disciplinski postopek tudi ustavi.

Priimek in ime	enota	kršitev po PKP	ukrep
GORAZD PRISTOV	PC Vroča pred.	(2 prijavi) 122.čl., točka 8, 9 in 33 123.čl., točka 4	prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta
ZIRHAD REDŽIČ	PC Pred. deb. pločevine	122.čl., točka 12	denarna kazen v višini 10 % zneska akont. neto plače delavca in traja 1 mesec
MIRSAD MUJEZINOVIČ	PC Pred. deb. pločevine	122.čl., točka 12	javni opomin
SLAVKO MAUČEC	PC Pred. deb. pločevine	122.čl., točka 12	javni opomin
BOJAN SLEVEC	PC Pred. deb. pločevine	122.čl., točka 12	javni opomin
MARTIN ŽERJAV	PC Pred. deb. pločevine	122.čl., točka 41	prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta
HASAN GRBIČ	PC Hladna predelava		disciplinski postopek se ustavi
JANEZ STRLE	PC Hladna predelava	122.čl., točka 15	javni opomin
SEMIJAL ZOBİČ	PC Hladna predelava	122.čl., točka 24	javni opomin
BORUT ŽIGON	PC Pred. deb. pločevine	(3. prijave) 122.čl., točka 6, 8 in 33	prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta

V zgornji tabeli so navedeni delavci, za katere so bili vloženi zahtevki za vodenje disciplinskega postopka v letošnjem letu in so bili obravnavani v zgoraj navedenem obdobju.

L.M.

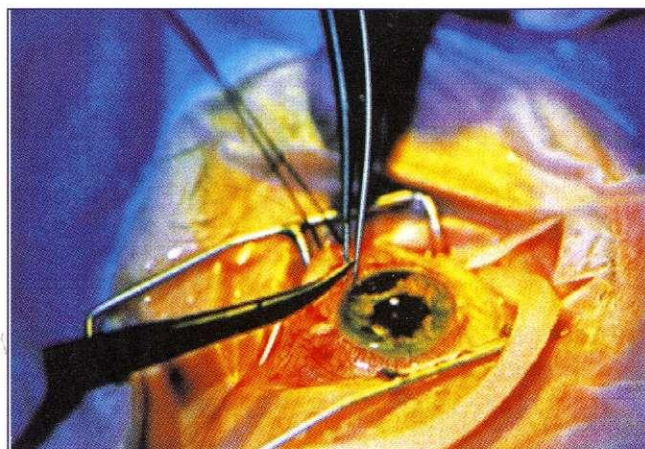

IZ SVETA JEKLA

MIKROKIRURGIJA

V predhodnih prispevkih smo obravnavali uporabo jekla predvsem za gradnjo velikih objektov, kot so različne zgradbe, mostovi, avtomobili in podobno. Jeklo pa se uporablja tudi za mnogo finejše izdelke, npr. za kirurški pribor. Pri plastičnih operacijah, operacijah srca in oči kirurgi uporabljajo lasersko tehniko z zelo drobnimi rezi, kar zmanjšuje čas za zdravljenje po operaciji in omogoči bolnikom, da hitreje zapustijo bolnišnico.

Pri takih operacijah pa potrebujejo kirurgi zelo drobne, majhne igle z drobno luknjico premera 0,05 mm, skozi katero vdenejo nit za

šivanje. Jeklo s svojimi lastnostmi omogoča izdelavo takih igel, ki so izjemno ostre, drobne, fleksibilne, vendar so neločljive in ne rjavijo.

Na sliki je prikazano šivanje očesa po operaciji. Nit in šivanka sta na sliki komaj opazni.

Aleš Lagoja

SINDIKALNE NOVICE

Dne 22.11.2001 je pogajalska skupina v sestavi delojemalcev NEODVISNOST in SKEI ter delodajalcev po dolgi in skoraj celoletni pogajanji na koncernu SZ parafirala besedilo Skupna izhodišča kriterijev in meril napredovanja na delovnem mestu. S tem je dokument pripravljen za podpis s strani delodajalcev in delojemalcev, kar naj bi se zgodilo do 15. decembra 2001.

Osnova za napredovanje je razporeditev na delovno mesto, v tarifni in plačilni razred.

Napredovanje se naj izvede enkrat letno, praviloma v I. četrtletju, pogoj za napredovanje pa je najmanj eno leto dela v družbi.

V skladu s sprejetimi skupnimi izhodišči lahko v družbi vsako leto napreduje do 15 % delavcev, s tem, da se masa za plače lahko poveča največ za 1 %.

Direktorji oziroma delavci s posebnimi pooblastili predlagajo delavce za napredovanje enkrat letno na podlagi števila točk, ki jih ugotovijo z uporabo kriterijev po ocenjevalnem listu. Po 10 letih dela na enakovrednem delovnem mestu napreduje tudi delavec, ki v tem obdobju ni napredoval. Opis kriterijev in možnost pridobitve števila točk bomo objavili v naslednjih novicah. S tem smo za naše zaposlene izpogajali pomemben dokument, kajti do sedaj v naši družbi nismo poznali pravilnika o napredovanju na delovnem mestu. Prvo napredovanje zaposlenih na delovnem mestu naj bi se izvedlo v družbi Acroni v prvem četrtletju leta 2002.

Predstavniki obeh sindikatov v družbi so se sestali tudi z predsednikom Nadzornega sveta SZ, g.Trček Janezom. Sestanek

je bil 26. novembra 2001 v Ljubljani, in sicer z naslednjim dnevnim redom:

1. Privatizacija SŽ s poudarkom na družbo Acroni

Pri tem smo poudarili, da je za sindikate najbolj pomembno ohranitev čim večjega števila delovnih mest oziroma zaposlenih, ohranitev razvoja jeklarstva v Sloveniji in šele nato višina kupnine. Prodaja naj se samo 80-odstotni delež družbe, 20 % naj ostane zaposlenim. Seveda pa mora biti zato v državnem zboru sprejet predlog dopolnitve Zakona o prevzemu obveznosti SŽ ter določitev menjalnega razmerja med vrednostjo poslovnega deleža in vrednostjo delnic.

2. Vprašanja invalidov pri privatizaciji SŽ na vseh treh lokacijah in s tem na Jesenicah invalidskega podjetja CPK

Glede tega smo tudi obvestili Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in pričakujemo sestanek z ministrom.

3. Prodaja stanovanj

Odgovor glede stanovanj je, da je Vlada z amandmaji predlagala, da stanovanjske družbe, ki so lastnice stanovanjskega sklada SŽ, kupi Stanovanjski sklad Republike Slovenije. Za nakup stanovanj naj bi sklad najel posojilo, za katerega bi jamčila država, kupnina pa bi se porabila za odplačilo kratkoročnih posojil SŽ, zavarovanih z državnim poroštvom. Stanovanjski sklad bi začel takoj prodajati stanovanja, cena stanovanj, ki bi jih prodajal sklad, pa naj bi bila približno enaka prvotnim.

KO SE LETO IZTEKA...

Zdi se mi, da je bilo še včeraj, ko je leto 2001 trkalo na vrata in se je vse okoli nas spraševalo, ali smo spet v novem letu, ali se staro od nas poslavlja? Pravega odgovora nismo našli, vsakdo izmed nas si je našel svoj odgovor, le čas je za vse enak - teče, teče... In spet je pred nami božično-novoletni čas, čas radosti, daril in dobrih želja.

Naj se vsem članom in zaposlenim pridružimo tudi mi. Iskreno vam želimo, da vam blagi mir božičnega časa napolni um, dušo in srce; v novem letu pa naj vam bo sreča sopotnik, naj bo zdravje vaš služabnik in naj uspeh ne izostane.

SINDIKAT DRUŽBE ACRONI, NEODVISNOST-KNSS
Predsednik SONJA CUZNAR

Vsem članicam in članom sindikata SKEI, sodelavcem, poslovnim partnerjem, partnerjem v pogajanjih na lokaciji Jesenice, vodstvo sindikata SKEI želi prijetne božične praznike ter srečno, zdravo in uspešno leto 2002.

SKEI -Konferenca podružnic - lokacija Jesenice
predsednik Janez Vilman

BILO JE PRED 50 LETI

Izkušnje zadnjih let so pri organizaciji otroškega praznika - novoletne jelke - pokazale, da prireditve uspe le, če je dobro pripravljena. Tega se zavedajo tudi odgovorni na Jesenicah, saj je bil že 30. oktobra postavljen pripravljalni mestni odbor za izvedbo programa. Nekatere stvari, ki so uspele lani, bodo obdržali tudi letos, marsikaj pa bo novega. Tako je MKUD Gimnazije Jesenice naštudirala mladinsko igro "MALI LORD", Mestni kino je za te dni izposloval dva mladinska filma, in sicer "Skappy gre na lov" ter "Čarovnik", Lutkovno gledališče SKUD Tone Cufar pa bo naše najmlajše razveselilo s priljubljeno pravljico igro "Žogica

Marogica". Bogat program bodo popestrili sprevedi in obiski Dedka Mraza ter številne športne, kulturne in zabavne prireditve. Vsega je torej toliko, da bo otroški praznik ob novem letu trajal kar več dni.

Iz fotografije je razvidno, da je bil prvotni Dedek Mraz še nekakšen "križanec med rdečearmejem in Božičkom, vendar smo ga Slovenci v zelo kratkem času toliko "zmodificirali", da je postal in ostal nepogrešljiv znanilec in spremljevalec prehoda iz starega v novo leto.

Dan pred dnevom republike je na Pejcah in Kovačevcu zagorela težko pričakovana električna luč. Pobudo za napeljavo je dala Fronta, MLO Jesenice je izposloval žico in les za drogove, DES Žirovnica pa je prispeval strokovno pomoč. Frontovci so pod nadzorom strokovnjaka Novšaka vse delo opravili prostovoljno.

Po povečanju cen električne energije, ki velja od 1.11.1951, nekateri potrošniki pisno odpovedujejo uporabo kuhalnikov, likalnikov, luči. Vse, ki se za to odločajo, obveščamo, da se odpoved upošteva le, če so porabniki oddani v zaplombiranje našim rajonskim monterjem. Nadalje obveščamo vse potrošnike, ki se na nas obračajo s prošnjami za dodelitev števcov, da so tozadevne prošnje začasno brezpredmetne, ker števcov ni na zalogi.

V tovarni športnega orodja in potrebščin "Elan" so izdelali smučke iz polivinila. Prvi jih je na treningu naših olimpijcev preizkusil znani slovenski smučar Cvenkelj Franc in so se zelo dobro obnesle. Smučarji menijo, da nadkrijujejo vse dosedanje vrste smuči, na njih pa lahko uspešno uporabljajo tudi vse vrste specialnih maž.

Januarja 1952 se bosta združila "Jeseniški kovinar" in "Gorenjski glas" v novo glasilo, ki bo obravnavalo življenje in dogodke v okrajih Jesenice, Radovljica, Kranj in Kamnik. List bo izhajal na velikem formatu, uredniški odbor pa se bo trudil, da bo pester in zanimiv za vsakogar. Razen politične, gospodarske, kulturne in športne problematike boste v listu našli tudi druge zanimivosti. Pri novem časopisu bodo sodelovali vidni javni in kulturni delavci. Večkrat bomo prinašali tudi modne novosti, kar bo prav gotovo zanimalo naša dekleta in žene. V listu bodo našle svoje mesto tudi razne zanimivosti doma in po svetu, zato pohitite z naročilom.

Telovadni troboj Trst, Ljubljana, Jesenice je bila velika zmaga jeseniških mladink in seveda njihovega vztrajnega vaditelja Mirka Petača, ki je v zadnjih letih vzgojil tako kvalitetno žensko vrsto, da gre od zmage do zmage. Jeseničanke so bile s 148,10 točkami premočno prve, druge so bile Ljubljankanke /138,80 / in tretje Tržačanke /136/. Tudi med posameznicami so bile najbolj prepričljive domačinke. Zmagala je Sonja Rozman /38,20/ pred Ado Smolnikar /37,70/ in Ladico Omejc /37,40/...

Izvečki iz zadnjih števil KOVINARJA, glasila OF okraja Jesenice in Radovljica
Zdravko Kovačič

ČUFARJEVI DNEVI – FESTIVAL AMATERSKIH GLEDALIŠČ

Začetki gledališke dejavnosti na Jesenicah segajo v leto 1987, ko je bilo na Jesenicah ustanovljeno Katoliško delavsko društvo s pevskim zborom, kovinarsko godbo in gledališko dejavnostjo. To je bilo v času Avstroogrske monarhije, ko je vas Jesenice štela komaj 1.400 prebivalcev. V bran pred germanizacijo so nastajala slovenska društva, da bi s svojo dejavnostjo dramila in krepila slovensko narodno zavest. Od takrat naprej, razen med prvo in drugo svetovno vojno, je bila na našem območju ljubiteljska gledališka dejavnost redno in prevladujoče prisotna. Igrali so na Jesenicah na treh odrih, pa na Koroški Beli, oziroma Slovenskem Javorniku, na Hrušici in Blejski Dobravi.

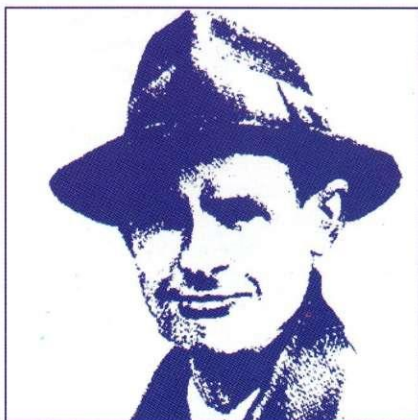
Zato ne preseneča, da so bili pred štirinajstimi leti na Jesenicah, glede na dolgoletno gledališko tradicijo, organizirani prvi Čufarjevi gledališki dnevi, kot svojstvena manifestacija ljubiteljske gledališke ustvarjalnosti. S Čufarjevimi dnevi so pobudniki in organizatorji želeli dati večji poudarek vsakoletnim podeljevanjem Čufarjevih priznaja Občine Jesenice za kulturo in obuditi spomin na Jeseničana, uglednega slovenskega pisatelja, pesnika, dramatika in publicista Toneta Čufarja.

Tako so letos od 14. do 19. novembra v gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah potekali že XIV. Čufarjevi dnevi, letos prvič poimenovani FESTIVAL AMATERSKIH GLEDALIŠČ.

Na razpis se je prijavilo 31 ljubiteljskih gledaliških skupin iz Slovenije in zamejstva. Selektor, režiser Miran Kenda, pa je izbral osem predstav, šest iz Slovenije in po eno slovensko skupino iz Celovca in Trsta.

Novost letošnjega festivala je bila tudi v tem, da je vse predstave spremljala tričlanska komisija, ki je določila prejemnika Čufarjeve plakete in denarne nagrade za najboljšo predstavo, dobitnika Čufarjeve plakete za najboljšo žensko in najboljšo moško vlogo. Vključeni pa so bili tudi obiskovalci, ki so na vseh predstavah napolnili dvorano – izbirali so najboljšo predstavo. Tako strokovna komisija kot občinstvo sta se odločila, da je bila najboljša predstava »Obisk stare gospe«, avtorja Friedericha Dürrenmatta, v izvedbi Gledališča Toneta Čufarja z Jesenic in v režiji Marjana Bevka. Poleg Čufarjeve plakete so prejeli tudi denarno nagrado. Čufarjevo plaketo za najboljšo žensko vlogo je v nagradi predstavi prejela Slava Marošević, za najboljšo moško vlogo pa Matej Čujović z Loškega odra Škofja loka, za vlogo tebenskega kralja Ojdipusa v istoimenski Sofoklesovi antični tragediji.

Letošnji festival amaterskih gledališč – XIV. Čufarjevi dnevi, ki jih je kot pokrovitelj podprl tudi Acroni d.o.o., so v vseh pogledih uspeli. Pohvale so izrekle vse nastopajoče skupine, ki so bile zlasti navdušene nad obiskovalci, ki so na vseh predstavah napolnili dvorano, pozorno spremljali vse predstave in s ploskanjem nagrajevali izvajalce. Zadovoljna publika je za ljubiteljske igralce največje priznanje

Tone Čufar, rojen 14. novembra 1905 na Murovi na Jesenicah, slovenski pisatelj, pesnik in publicist. Pokosile so ga krogle nemških gestapovcev na begu 11. avgusta 1942 v Šentvidu pri Ljubljani.

Joža Varl

PESTER ZAKLJUČEK LETA V GORNJESAVSKEM MUZEJU JESENICE

Muzealci smo v iztekajočem se letu na območju vseh treh občin svojega delovanja, to je v Žirovnici, na Jesenicah in v Kranjski Gori pripravili vrsto zanimivih muzejskih prireditev, dogodkov in razstav, ki so žele ugoden odmev medijske javnosti in bile tudi med samimi

Razstava iz zasebnih zbirk v Kosovi Graščini.
(Foto Silvo Kokalj)

obiskovalci toplo sprejete. Kljub temu, da vse prireditve v trenutku tega zapisa še niso realizirane, pa naj jih po vrsti predstavimo tudi bralcem Acronijevih Novic in jih tako povabimo na naša muzejska dogajanja ter jim ob tej priložnosti tudi zaželimmo srečno novo leto 2002.

V okviru muzejskih večerov smo skupaj s Planinskim društvom Žirovnica 24. novembra organizirali pohod na Ajdno. Po arheološki naselbini nas je popeljal Milan Sagadin, arheolog ZVNKD Kranj. Kljub vetrovnemu vremenu se je zbralo kar 25 pohodnikov, ki so dali pobudo, da bi ta pohod postal tradicionalen.

Kulturni program 3. decembra 2001 v Prešernovi rojstni hiši. (Foto Silvo Kokalj)

V Čopovi hiši je naš muzej v sodelovanju s Škratoma Škratoma pripravil dve muzejski delavnici: 10. decembra delavnico izdelovanja in okraševanja adventnih venčkov ter 18. decembra delavnico izdelovanja novoletnih okrasov.

V Finžgarjevi rojstni hiši v Doslovčah se bo 27. decembra ob 17. uri odvijalo že tradicionalno koledovanje.

V galerijskem prostoru Liznjekove domačije v Kranjski Gori smo 6. decembra odprli lastno muzejsko razstavo avtorja Toneta Konobla Obrt družine Višnar, ki bo na ogled do konca marca 2002. Delček obrtne dejavnosti Višnarjevih z Jesenic je bil poleti predstavljen tudi v avli upravne stavbe Acronija.

Drugo letošnjo lastno razstavo smo pripravili v Kosovi graščini na Jesenicah, kjer je vse do konca januarja na ogled razstava avtorice Zdenke Torkar Tahir Iz zasebnih zbirk, ki smo jo 15. novembra pripravili v sodelovanju z Muzejskim društvom Jesenice. Na razstavi se nam s svojimi zbirkami predstavlja osem zasebnih zbirateljev:

Leopold Kolman iz Zasipa z zbirko starih razglednic krajev ob bohinjski železniški progi; Albin Mrak iz Žirovnice z zbirko vojakovih osebnih predmetov, ki se vežejo na Soško fronto oziroma 1. svetovno vojno; Jeseničan Aleš Nagode z etnografskimi zbirkami keramičnega posodja, likalnikov in škarij; Jeseničan Francišek Noč z zbirko etnografskih predmetov iz Javorniškega Rovta (možnarji, svetila...); Jeseničan Dušan Prešern se nam predstavlja z zbirkami etnografskih predmetov, ki se vežejo na ljudsko umetnost; Vitomir Pretnar z Rodin se predstavlja z zbirko starih fotoaparátov in plakatov; Žirovničan Mirko Razingar z zbirko obročkov s cigar in Jeseničan Borut Razinger z zbirko mineralov in planiških značk.

V Kosovi graščini pa je istočasno tudi prodajna razstava Škratove umetnine (likovna dela gojencev Varstveno delovnega centra Škrat Jesenice).

Na železarski zbirki v Ruardovi graščini smo pod vodstvom Nataše Kokošinek vsebinsko prenovili del stalne razstave, kjer predstavljamo delovanje Kranjske industrijske družbe in Železarne Jesenice v 20. stoletju. Izdali smo tudi 10.000 izvodov večjezične promocijske zloženke o stalni železarski, rudarski in paleontološki zbirki Gornjesavskega muzeja Jesenice, za katero je izbor fotografij pripravil fotograf Silvo Kokalj, besedilo pa Irena Lačen Benedičič.

V okviru praznovanja sv. Barbare smo skupaj s Turističnim

društvom Planina pod Golico organizirali in izpeljali ogled muzeja na prostem v Rogatcu (1. decembra) in 4. decembra v Planini pod Golico predavanje dr. Vita Hazlerja o izgradnji tega muzeja. Od 13. decembra gostujemo v Idriji z lastno razstavo Slovensko plavžarstvo 20. stoletja - JESENIŠKI PLAVŽI, avtorice Irene Lačen Benedičič, ki je po različnih krajih doma in v tujini postavljena že osmič.

V sodelovanju z Muzejskim društvom Jesenice pa smo 20. decembra v Kosovi graščini pripravili muzejski večer - predavanje z diapozitivi, ki ga je pripravila kustosinja za železarsko zbirko.

Konec novembra smo v muzeju zaključili sodelovanje v Pharovem Skladu malih projektov mednarodnega sodelovanja Slovenija Avstrija 1998 z naslovom Promocija tehniške dediščine (Savske jame); nosilka projekta je bila KS Planina pod Golico oziroma Občina Jesenice, Oddelek za gospodarstvo, in ga predstavili na dvostranski konferenci 5. decembra v Velenju.

V sklopu sodelovanj našega muzeja z drugimi ustanovami (RAGOR, ZVNKD, Občina Jesenice) smo se 12. decembra aktivno udeležili (predavanje ravnateljice z diapozitivi) slavnostnega odprtja novega mostu čez Savo, ki predstavlja zaključek prve faze "Ekonomske in prostorske regeneracija Jesenic" in se navezuje na ureditev muzejskega kompleksa na Stari Savi.

Zdenka Torkar Tahir in Irena Lačen Benedičič

ŠPIKOV KOT

*Spet že tu je konec leta.
Bo drugače vse in bolje,
v mir bo zemlja nam odeta,
in vsi bomo prešerne volje.*

*Res, to rekli so že lani,
kar pomnim, vsa že leta prej,
a različni dnevi so nam dani,
ne bo nič bolje kot doslej.*

*Enkrat gre res malo bolje,
drugič pa se vse podre.
Huda me težava kolje,
kot da vse k hudiču gre.*

*Če pa prehudo me zvije,
da ne vem ne kod ne kam,
pot k prijateljem zavije.
Vsaj v težavah nisem sam.*
12

*Ni težave brez rešitve,
optimizem v meni vre.
So trenutki odločitve,
potem pa kmalu boljše gre,*

*Obilo volje, pridne roke -
vse že kot po maslu gre.
A vse kupujem na obroke,
pufi sami se množe.*

*Ne pridem na zeleno vejo,
vedno je še kak obrok.
Trpim že lakoto in žejo,
neznan mi je denarja zvok.*

*Oh, kaj bi tarnal, ne pomaga!
Je boljši pameten načrt.
Je že bolje, lej ga vraga,
naenkrat nisem več potr.*

*Veselite že v srce prihaja,
saj sem vendar veseljak!
Sreča vedno tja zahaja,
kjer je veselje, duh krepak.*

*Optimisti ven, na plano!
Bodimo črnogledom zgled!
Natolcevanje je neslano!
V bodočnost je uprt pogled.*

*Leto staro je že mimo,
se nagiba k novemu obdobju.
Če pretolčem še to zimo,
že vidim v toplem se obdobju,*

*Edino, kar mi preostane,
je srčno še voščilo.
Naj vsaka kriza vas ne gane,
ter sreče, zdravlja res obilo!*

*Tokrat želje naj bodo resnica,
skrb naj vam bo tuja,
življenje bode naj cvetica,
težava bežna nuja!*

*Odslej naj teče kot po maslu,
naj bo življenje kot iz slik!
naj težav ne bo pri poslu!
Zato - veselo, srečno!*

Boter Špik

ŠPIKOV PREBLISKI

Ob novem letu je dobro imeti čiste račune. Pha! Jaz imam svoj tekoči račun vsak mesec popolnoma očiščen.

Edini zares dober "majster" je Jägermeister.

Rana ura - čemerna ura.

Nikoli ne vem ali se na Silvestrovo veselimo zato, ker smo preživeli preteklo leto, ali zato, ker ne vemo, kaj nas čaka v prihodnjem.

Kdor hitro da, mu hitro zmanjka.

DELO KREPA ČLOVEKA!

Praznikom se reče prazniki, ker praznijo žepe.

Za obdarovanje svojih bližnjih večina nekako nima idej. Ampak od kdaj se denarju reče ideja?

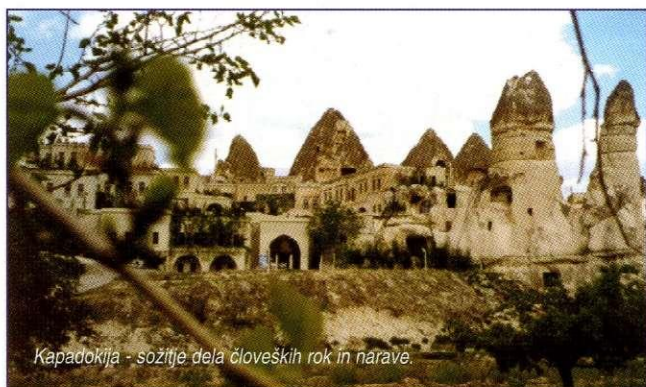
AKTIVNOSTI DMIT JESENICE V LETU 2001

V tem letu je društvo metalurških inženirjev in tehnikov izpeljalo vrsto aktivnosti, ki vam jih bomo opisali v Novicah. Priložene bodo tudi slike.

Začeli smo v marcu s smučanjem na Krvavcu. prekinili smo morali dolgoletno tradicijo. Zaradi popravil gondole na Vogel, smo morali prekiniti dolgoletno tradicijo. Nato je prišel na vrsto večdnevni pomladanski izlet.

Nekateri člani društva metalurških inženirjev in tehnikov smo se konec aprila udeležili sedemdnevnega izleta v Turčijo s pomočjo turistične agencije Oskar iz Kranja. Za Turčijo smo se odločili zaradi njenih lepote, ki so jih ustvarile zemeljske sile, vulkani, potresi, voda in veter ter tudi zaradi njene drugačnosti. Država leži na dveh celinah. Evropski del je neznaten kos nizke in rodovitne Trakije, glavnina države pa obsega najbolj izpostavljeni, najvzhodnejši del Azije. To je Mala Azija ali Anatolija, zibelka najstarejših kultur in civilizacij, jedro nekdanjih velikih držav – od Hetitov do Osmanov. Še danes se v deželi razpenjajo silnice evropske, azijske in arabske tradicije.

V večernih urah smo poleteli iz letališča Brnik z Adrio do letališča v Carigradu. Pot smo nadaljevali z udobnim avtobusom preko visečega mostu nad ožino Bospor. Vozili smo se po avtocesti proti Ankari. Kmalu smo se dvignili na Anatolsko višavje, ki je v povprečju 1200 m nad morjem. Zemlja v Turčiji je zelo rodovitna ter presenetljivo vsa obdelana. Še sedaj živi 53 % prebivalstva od kmetijstva. Najprej smo se ustavili v Ankari. Ankara sredi Anatolije je postala prestolnica leta 1923, ko je Mustafa Kemal-Ataturk (oče

Turkov) ustanovil republiko Turčijo na pogorišču nekoč mogočnega osmanskega imperija. Takrat je bila le majhno mesto (sedaj nekaj milijonov), zdaj tekmuje z nekaj mesti in s Carigradom za večji delež v turškem gospodarskem razvoju. Zunaj mesta naenkrat gradijo celo naselje hiš ali blokov, ker veliko ljudi prihaja v mesta. Turčija ima 70 milijonov prebivalcev. Prebivalstvo naglo narašča po 2,5 odstotka na leto. Ataturk je bil prvi predsednik, ki je izpeljal obsežne reforme. Ločil je državo od islamske vere (98 odstotkov sunitskih muslimanov) in se obrnil k Evropi, začel je z intenzivno industrijo, odpravil feredžo in fes, arabsko pisavo zamenjal z latinico, odpravil mnogoženstvo, uvedel rodbinska imena, izenačil pravice moških in žensk ter reformiral izobraževanje. Še sedaj ga častijo, kot smo pri nas Tita. Stara tradicija je še najbolj vidna na vzhodu države. Kot ima Slovenija veliko cerkvic, je značilno za Turčijo, da ima veliko džamij. Iz njihovih minaretov jih sedaj po zvočniku petkrat na dan pozivajo k molitvi Alaha. V Ankari smo si ogledali arheološki muzej anatolskih civilizacij in Ataturkov mavzolej. Nato smo se odpeljali še 200 kilometrov proti vzhodu v vas Bogazkale pod Hatušo. Tam smo lahko videli preprostost ljudi in njihovo prijaznost, saj jih masovni turizem še ni pokvaril. Turki se zbirajo v čajnicah, kjer se pogovarjajo in pijejo čaj. Kave ne pijejo veliko. Turkinje pa so doma in jih je zelo malo zaposlenih. Življenjski ritem je umirjen, nikamor se jim ne mudi. Prespali smo v

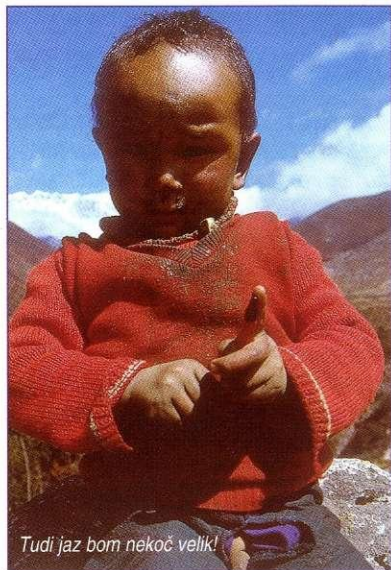

hotelu, ki je bil zgrajen s prihranki z dela v Nemčiji, kjer dela veliko Turkov. Ogledali smo si prestolnico Hatušo od hetitskega naroda, ki je pred 2000 leti pred našim štetjem prišlo iz osrednje Azije. Hetiti so bili po razvitosti podobni Egipčanom. Poleg mesta smo si ogledali njihovo svetišče s kralji, Yazilikaya. Pot smo nadaljevali proti jugu in smo se ustavili v Hacıbektaşu. Tu smo si ogledali derviško središče (mavzolej) reda Bektaşev. To je nekaj podobnega, kot pri nas samostan. Redovne skupnosti so sedaj prepovedane. Nadaljevanje poti nas je pripeljalo v pravilčno deželo Kapadokijo. Nastala je z bruhanjem dveh večjih ognjenikov, ki sta zasipala morje. Nato pa sta voda in veter naredila svoje mojstrstvo. Za začetek smo se povzpeli na naravno vzpetino Uchisar. Z nje smo videli doline in barvitost pokrajine, ki jo dajejo različni minerali (včasih podobno mesečevi pokrajini). Nekatere doline smo tudi obiskali in se po njih sprehodili: kameljo dolino, želvjo dolino, Pašabar (gobji dežniki) ter sveto dolino Goreme pomembno po krščanski tradiciji (takrat kar 365 cerkvic vklesanih v vulkanski tuf). V stenah in skulpturah so si ljudje izdolbili domovanja (Bizantinci – Grki). Turki so po letu 1923 naredili hiše. Vse je pod zaščito Unesca. V Avanosu smo si ogledali tkalnico preprog, ki so poleg perzijskih najbolj poznane. Delajo jih z volne, bombaža in svile. Videli smo tudi delavnico keramike in lončene posode. Spali smo v hotelu, ki je imel sobe izkopane v vulkanski tuf. V Kapadokiji smo si ogledali eno izmed podzemnih mest v Derinkuyu. Izkopali so ga pod mestom v več ravneh in se v nevarnosti skupaj z živino vanj skrili. Imeli so dobro urejeno prezračevanje, vodo in zaščito. Nato smo si ogledali še dolino angelov – Ihlari in se naužili zadnjih čarov te dežele. Pot nas je potem vodila mimo Slanega jezera. Ta jezera imajo samo pritoke. Voda iz njih izhlapeva in so slana ter jih izkoriščajo za pridobivanje soli. Nato smo se vrnili na avtocesto pri Ankari in se peljali nazaj v Istanbul. Po mestu, ki je imelo burno zgodovino (Bizanc – Konstantinopol – Istanbul - Carigrad) in ima sedaj 12 milijonov prebivalcev smo imeli enodnevni ogled. Videli smo Modro mošejo, ki jo je zgradil sultan Ahmed v konkurenco krščanski cerkvi Hagia Sofia. Sveta Sofija – Sv. Modrost je najmočnejši bizantinski spomenik, ki je sedaj muzej. Videli smo hipodrom in Potopljeno palačo, ki je bila v času rimskega imperija vodohram. Ogledali smo si tudi pokriti bazar – tržnico iz 16. stoletja z okrog 4000 trgovinicami. Tu prodajajo izdelke iz zlata, srebra, bakra, usnja, keramiko in ostalo. V njem si je našlo delo veliko priseljencev iz nekdanje Jugoslavije (Bosna, Sandžak). Pri kupovanju je potrebno barantati. Zvečer pa smo se udeležili profesionalnega turškega večera. Na njem so se zvrstili tradicionalni plesi, od plesov trebušnih plesalk do sodobne glasbe. Iz Istanbulskega letališča, ki se imenuje po Ataturku smo imeli nočni polet in smo se sedmi dan zjutraj vrnili domov. Tako smo si ogledali le del lepe dežele, pred katero imajo nekateri predsodke in strahove. Naš vodič Oskar nam jo je lepo predstavil. Dežela nas je napolnila s prijetnimi občutki in čustvi, ki v nas prebujajo različna razmišljanja.

Nadaljevanje prihodnjič.

Marjan Mencinger

Tudi jaz bom nekoč velik!

NEPAL

SOLO KHUMBU – KALA PATAR (2. del)

Eden najlepših trekingov v Nepalju vodi v pokrajino Solo Khumbu. Najboljši čas za obisk sta predmonsunska meseca oktober in november in pomonsunska meseca marec in april. Načinov, kako priti do pokrajine Solo Khumbu na najsevernejšem delu Nepala, je več. Klasičen način je hoja od Katmanduja, ki traja več dni, lahko pa potujete z letalom do letališča Lukla na višini 2827 metrov. Vasica Lukla je postala treking središče, kjer je poleg zanimive letališke steze, polno majhnih hotelov in turističnih agencij, ki organizirajo vse potrebno za treking. V hotelih se spoznate s tradicionalno jedjo Nepalcev »dal bat«, ki

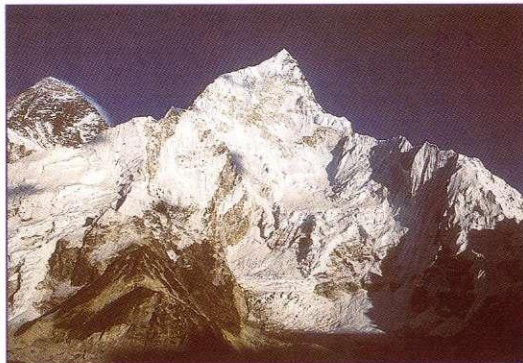
se sestoji iz kuhanega riža in omake iz leče ter raznimi zelenjavnimi juhama. Takšna hrana vas bo spremljala vso pot. Ko je urejeno z vodiči in nosači, ki stanejo okoli 4 dolarje na dan, krenete na pot, ki ves čas poteka ob reki Dudh Kosi, jo večkrat prečka preko visečih mostov in po dveh dneh hoje mimo majhnih vasic, kjer vas pozdravljajo prijazni domačini in nagajivi otroci, prispete v Namche Bazar (3446m). Mesto je prestolnica dežele Šerp, lepo mesto s številnimi hoteli, trgovinami in restavracijami. Vredno si je ogledati živ žav na tržnicah ob sobotah, saj ima mesto dolgo tradicijo s trgovanjem. Že od nekdaj so prebivalci skrbeli za povezavo med Tibetom in Nepalom. Predmeti trgovanja so sol, volna, usnje, riž, kovine ter seveda izdelki domače obrti. Po kitajski zasedbi Tibeta je trgovanje nekoliko zastalo, sedaj pa sobotni sejem v Namanche Bazarju kaže, da trgovina v teh krajih še dolgo ne bo izumrla.

Pot nas nato vodi v vas Tengboche, 3867 m, kjer je čudovit razgled po himalajskih gorah. Vas se ponaša tudi s samostanom, ki je vreden ogleda. Naslednja vas je Pangboche, znana zaradi Gombe, ki je bila zgrajena pred 300 leti, ko se je budizem pojavil v Khumbu. Kot pravi legenda, si je stari tibetanski duhovnik (Lama) izpulil lasce in jih vrgel na gombo, iz njih pa so zrastle ogromna brinova drevesa, ki jih je prepovedano sekati. Pot nas nato vodi v vas Periche (4243m), kjer je tudi reševalna postaja, ki nudi zdravstveno pomoč trekingarjem in nosačem. Najpogostejše zdravilo višinske bolezni, ki pa jo lahko preprečimo z postopno aklimatizacijo. Treba je preživeti kakšen dan v vasi in opraviti krajšo por navzgor ali navzdol. Po aklimatizaciji pot nadaljujemo po travnatem Khumbu ledeniku na vrh grebena do vasi Lobuche in naprej do naselja Gorah Shep na višini 5184 metrov. Samo še dve uri hoje navkreber nas loči od vrha Kala Patarija (5623 m). Z vrha vidimo južni del Mount Everest (8848 m), goro Naputse (7879m), Pumori (7145 m). To je eden najlepših gorskih razgledov na svetu. Vračamo se po isti poti mimo jezera, ob katerem so kamniti spomeniki postavljeni v spomin žrtvam, ki so jih zahtevale bližnje gore. Vredna ogleda je tudi Gomba v vasi Kjumjung, kjer hranijo ostanke Yetija. Yetiji so bili velika, ljudem podobna bitja, poraščena z gosto dlako in velikih stopal, ki so živeli na tem območju. Treking se po devetih dneh hoje, spanja na trdih posteljah in zanimivega druženja z domačini, konča v Lukli.

Koliko se je življenje Šerp spremenilo od začetka alpinizma in kasneje popotniškega turizma in koliko se še vedno spreminja, natančno vedo le oni. Od živinorejcev, trgovcev in kmetovalcev izpred petdesetih let, je nastalo veliko število hotelirjev, vodičev, kuharjev, nosačev in lastnikov tovornih živali. Kjer pa ni običajnih turističnih poti, so vasi obdržale svojo prvobitnost in ljudje večinoma prav tako. Še vedno živijo kot pred desetletji, sadijo in sejejo, kot jim določi vaški Lama in ob njegovi odločitvi odpeljejo črede na visokogorske pašnike. V takih vaseh imajo večinoma jake, pa toliko manj križancev, imenovanih zobkiji, ki jih imajo predvsem za prenašanje bremen.

Vpliv Zahoda pa se z veliko hitrostjo nadaljuje. Z novotarijami, ki jih turisti prinašajo, počasi izginjajo običaji in način življenja. Ne izginja pa običaj, ko ti ob slovesu Šerpa obesi okoli vratu katio – šal iz prosojne tkanine, za srečno pot in ponovno vrnitev v njihovo deželo. Duh himalajskih dolin, gora, ti ostane v lepem spominu in pogled na poštene ljudi pokrajine Solo Khumbu te napolni z mirom – in zaželiš si, da bi se še kdaj vrnil.

Tekst in fotografije: Tone Kelbi

Pogled s Kala Patarija na Mount Everest, Nuptse.

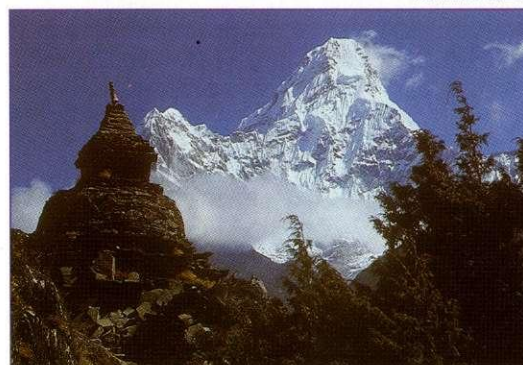
Letališče Lukla.

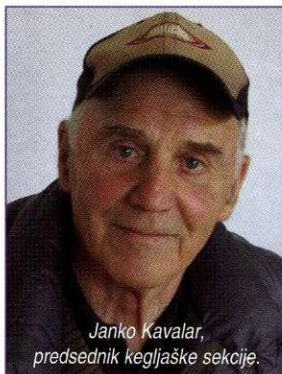
Nosači na počitku.

Namche Bazar.

Ama Dablam.

JESENIŠKI UPOKOJENCI V ACRONIJEVIH MAJICAH

V Društvu upokojencev Jesenice in Društvu upokojencev Javornik Koroška – Bela so še kako aktivni. Združujejo jih mnoge športne in druge aktivnosti, ki jim lepšajo jesen življenja in krajšajo dneve.

Obiskali smo kegljače, ki so še posebno aktivni. Njihov vodja sekcije, Janko Kavalir, je takole povedal o njihovih aktivnostih:

“Kegljamo že dvajset let. Vsako sredo dopoldne se nas zbere približno dvajset takih, ki redno vadimo. Vsi smo upokojenci, večina bivši železarji. Dosegli smo že lepe rezultate. Bili smo državni prvaki Slovenije, večkrat prvaki Gorenjske, največ pa je prijateljskih tekem z Radovljico, Trzinom, Kamnikom. Včasih, ko je bilo več denarja smo šli tudi v Kočevje, ki je malo bolj oddaljeno, zdaj ko denarja ni toliko, se pa bolj doma držimo.

Vsi smo tudi dobri prijatelji. Praznujemo rojstne dneve, zadnji dan v letu pa organiziramo turnir. Poberemo denar za nagrade. Prvi trije dobijo steklenico, predzadnji pa klobaso. To tekmovanje je postalo že tradicionalno.”

Kaj pa pravijo žene ko ste toliko odsotni?

“Vesele so, da doma ne sitnarimo. Ta čas lahko v miru pospravijo in kaj postorijo, potem pa že pridemo na kosilo. Tako skrbimo oboji tudi za zdravje. Najboljše za zdravje je kakršnakoli telesna aktivnost.”

Stroški pa so vseeno kar precejšnji. Kdo vam finančno ali kako drugače pomaga?

“Za najem kegljišča prispeva nekaj društvo upokojencev, nekaj Zavod za šport, ostalo pa sami. Acroni smo zaprosili za majice in jih tudi dobili. Upravi smo se zanje že zahvalili in se ob tej priložnosti še enkrat prav lepo zahvaljujemo. Zelo smo jih bili veseli. Je pa tudi lepo, saj smo skoraj vsi, kot sem že prej omenil, bivši železarji, zato smo nanje še toliko bolj ponosni. Veseli smo, da vam gre dobro, da je poslovanje pozitivno.”

Bliža se konec leta. Česa si želite ob zaključku leta in v prihajajočem letu?

“Da bi vi, ki ste še zaposleni, dobro delali, da bomo mi imeli pokojnine.

Vsem zaposlenim v Acroniju želimo še veliko sreče in uspehov do konca leta, da bo rezultat čim bolj pozitiven, veliko zdravja in medsebojne ljubezni ter seveda srečno in zdravo novo leto 2002.”

L.M.

NEDELJA 23. DECEMBER – DAN JESENIŠKEGA HOKEJA

Na občnem zboru Hokejskega kluba Acroni Jesenice je kapetan ekipe Tomaž Razingar v imenu soigralcev klubskemu vodstvu predlagal, da v mesecu decembru organizira prireditev, ki bi imela dobrodelni namen. Ideja se bo uresničila v nedeljo, 23. decembra 2001. V dvorani Podmežakla na Jesenicah bo prireditev DAN JESENIŠKEGA HOKEJA. Izkupiček od prireditve (vstopnice bodo po 500 tolarjev) bo namenjen kirurškemu oddelku Splošne bolnišnice Jesenice, ki potrebuje ortopedske artoskopske instrumente.

Prireditev se bo začela že ob 15.30 uri s tekmo mladinskega državnega prvenstva med ekipama Acroni Jesenice in Olimpijo iz Ljubljane. Tekme mladincev iz teh dveh klubov so pravi derbiji, in podobno kot tekme članov, izjemno zanimive.

Nekaj minut po sedemnajsti uri bo pred hokejsko dvorano začel prvi del svojega nastopa pihalni orkester Jesenice – Kranjska Gora, ki se bo nato preselil v dvorano in v nadaljevanju programa s svojo glasbo spremljal predstavitev vseh mlajših selekcij jeseniškega hokeja. Predstavile se bodo vse selekcije, od začetnikov v hokejski šoli C do kadetov. Ob 18.15 bo začetek ekshibicijske tekme med žensko ekipo Jesenic, ki v tej sezoni preseneča v mednarodni Alpski ligi in je trenutno v vodstvu, ter znanimi osebnostmi iz javnega življenja. Nastopili bodo znani slovenski novinarji, znani Jeseničani, športniki, pa še kakšno »skrito orožje« ima na voljo sestavljalec ekipe Zoran Račič

Ob 19. uri pa bo prava poslastica večera. Na led bodo skupaj s sedanjo generacijo hokejistov pridrsali nekdanji hokejisti Jesenic na čelu z Albinom Felcem. Tekma med ekipama Radia Triglav in Gorenjskega Glasa bo prav gotovo letos ena najlepših tekem v dvorani Podmežakla. Ekipi bosta izjemno izenačeni, mešanici jeseniških legend in tistih, ki v tej sezoni hočejo pripeljati naslov državnih prvakov Podmežaklo.

Med odmori prireditve se bodo vrstili nastopi jeseniških drsalcev, pa zabavni program, tekmovanja za gledalce in še kaj.

Najbolj svečani del dneva se bo začel ob 20.15. Najprej bosta v dvorani zavihrali zastavi, na katerih bodo vpisani vsi naslovi državnih prvakov od leta 1957 naprej. Zastavi bosta imeli od takrat naprej stalno mesto v dvorani. Potem bodo razglašeni rezultati ankete, ki jo v mesecu decembru izvajata Radio Triglav in Gorenjski glas. Poslušalci in bralci izbirajo najboljše jeseniške hokejiste iz obdobja od 1957 do 2001. Čisto na koncu prireditve bo prišel Dedek Mraz in zaželel vse najboljše v novem letu.

Prireditev bo prav gotovo zanimiva in zabavna. Ob prijetnem druženju pa bomo pomagali tudi jeseniškim kirurgom, kar je še razlog več za obisk.

Branko Jeršin

PROGRAM ZAVODA ZA ŠPORT JESENICE OB PREHODU V NOVO LETO

Novembra 2001 je na Jesenicah začel z delom Zavod za šport Jesenice, ki je prevzel vse aktivnosti prejšnje strokovne službe ŠD Jesenice. Med drugimi številnimi nalogami na področju športa ima zavod tudi nalogo organizirati rekreativno dejavnost in pripravljati različne prireditve. Mesec december je tako prva priložnost, da se Zavod za šport predstavi. Za konec leta so pripravili sledeč program:

Termini rednega rekreacijskega drsanja so ob sobotah od 14.30 do 16.00 in do 20.30 do 21.45, ob nedeljah pa od 14.30 do 16.00. Termini odpadejo le v primeru celodnevih hokejskih turnirjev.

Počitniško rekreacijsko drsanje:

nedelja	23.12.	od 11.00 do 13.30
ponedeljek	24.12.	od 11.30 do 13.00
torek	25.12.	od 11.30 do 13.00
sreda	26.12.	od 14.30 do 16.00 in od 20.00 do 21.30
četrtek	27.12.	od 11.30 do 13.00
petek	28.12.	od 11.30 do 13.00
sobota	29.12.	od 14.30 do 16.00 in od 20.30 do 21.45
nedelja	30.12.	od 14.30 do 16.00
ponedeljek	31.12.	od 11.30 do 13.00
torek	01.01.	od 15.00 do 17.00
sreda	02.01.	od 11.30 do 13.00

Kegljanje na kegljišču Podmežakla:

Od 9. do 23. decembra poteka na kegljišču odprto prvenstvo Jesenic v kegljanju, 15. in 16. decembra je ekipno državno prvenstvo mladincev. Rekreacijsko kegljanje je na programu v dopoldanskem času vsak dan od 8.00 do 13.00 ure.

V petek, 28. decembra, bo Novoletni rekreacijski turnir v kegljanju. Prijavite se lahko do 23. decembra na kegljišču pri g. Hafnerju ali pa po telefonu na Zavod za šport Jesenice (5863-364). Keglja se na 100 lučajev. Startnina znaša 1000 tolarjev.

Turnirji v košarki (trojke), malem nogometu in odbojki bodo organizirani na šolah in so namenjeni mladim. Predvideni datumi so 27. in 28. december. Razpisi bodo objavljeni na šolah.

Tradicionalni spreved Dedka Mraza skozi mesto bo 29. decembra.

ANKETA

Konec leta se približuje, za mnoge prehitro. Spet bo zadnja noč v letu, praznična toliko, kot jo bomo znali sami narediti. Izrečenih bo veliko dobrih želja. Da bi se le uresničile! Naši sodelavci so nam zaupali kako bodo praznovali, in česa si v prihodnosti želijo.

Tone Albreht, Uprava

Zadnjo noč bom preživel v krogu prijateljev v Podkorenu. To je zelo lepa vas pod Poncami, v bližini Zelencev. Za novo leto imam eno samo željo - da bi bili zdravi in uspešni.

Mojca Dimitrov, Prodaja

Doma bom, na Bregu, z družino, z domačimi. Za Božič pa bomo odšli na izlet v Potrrož.

Leopold Selan, PC Vroča predelava

Med prazniki bom doma, za Silvestrovo pa še ne vem. Najbrž pa bom v Bohinju v kinodvorani.

Franci Razinger, finance

Nič še nimam v načrtu za letos. Običajno praznujemo v krogu domačih, večkrat pa sem šel za novoletne praznike na potovanje v tujino.

Janez Pavlin, PC Hladna pred.

Letošnji prazniki ne bodo najboljši. Upam, da bo naslednje leto boljše. Kakšnih posebnih želja za naslednje leto nimam. Zdravje je na prvem mestu, pa da bi Acroni uspešno posloval.

Polonca Marjanovič, Uprava

Novo leto bom pričakala v krogu svoje družine. Med prazniki bomo obiskali najozje sorodnike. To storimo vedno v tem času.

Dizdarevič Dževad, PC Vroča pred.

Odšel bom na obisk k bratu v Avstrijo za nekaj dni. Tam bom tudi pričakal novo leto. Za naslednje leto želim, da bi imeli boljše plače in da bi bilo manj zastojev v proizvodnji.

Ljubo Osovnikar, Uprava

Praznike bom preživel v počitniški hišici na Gorjušah. Glavni namen bo počitek in rekreacija na snegu. Zadnjo noč v letu bom preživel v najožjem krogu - z ženo, a ne zelo dolgo v noč. Naslednji dan zjutraj bomo šli zopet na sneg.

Jože Repinc, PC Hladna pred.

Silvestrovat ne bom šel nikamor, bom kar doma. Med prazniki bom na Pokljuki, na smučeh. Tek na smučeh je moj priljubljeni šport.

Čedo Trajlovič, PC Hladna pred.

Za praznike bom šel na Bled ali pa v Kranjsko Goro. Želim, da bi v naslednjem letu dobro delali, da bi bile boljše plače in da bi se starejši lahko upokojili in naredili prostor mlajšim.

Vida Živkovič, PC Hladna pred.

Med prazniki bom doma, z družino. Zdaj, ko je zapadel sneg bo lepo, bo res pravi Božič.

Dejan Ropoša, PC Predelava debele pločevine

Nič ne vem kje bom. Se bomo že kaj spomnili s prijatelji. Malo bomo šli naokrog.

Emir Turkušič, PC Predelava deb. ploč.

Do novega leta je še daleč, zato še nisem razmišljal kje ga bom pričakal. Se bomo že nekako znajdlji. Kakšnih posebnih želja pa nimam. Saj mi je dobro,

Salko Mulalič, PC Predelava debele pločevine

Želja je veliko. Vsakdo želi več denarja, da bi bil zdrav, da bi imel delo. Potem lahko uresničiš tudi druge želje. Praznoval bom pa v družinskem krogu.

MOST ČEZ REKO SAVO JE ODPRT.

12.12. ob 12 uri je slavnostno odprl nov most čez reko Savo dr. Vlado Dimovski, minister za delo, družino in socialne zadeve. Tako se je začela spreminjati podoba opuščenih železarskih površin, kjer bo v prihodnosti obrtna cona Jesenic.

Most je bil zgrajen s pomočjo sredstev, ki so jih prispevali Program PHARE, občina Jesenice in Acroni, zgradilo pa ga je gradbeno podjetje PRIMORJE Ajdovščina.

PRAZNIČNO V NOVO LETO 2002

Tudi v jeseniški občini bomo kmalu pomahali v slovo staremu letu. Obeta se kar pester program različnih prireditev za vse, od najmlajših do najstarejših.

Pihalni orkester Jesenice – Kranjska Gora bo spet razveselil zveste poslušalce z novoletnima koncertoma 27. in 28. decembra ob 19.30 uri v dvorani Gledališča Toneta Čufarja. 29. decembra se bodo veselili najmlajši, saj bodo na jeseniških ulicah lahko pozdravili Dedka Mraza. Sprevod bo krenil ob 17.45 izpred Osnovne šole Toneta Čufarja po osrednji jeseniški ulici do Čufarjevega trga. Tam bo nato v šotoru zabavni program in obdaritev otrok. Za organizacijo spreveda bosta poskrbela Zavod za šport Jesenice in Zveza društev prijateljev mladine Jesenice. Ta večer bo sledil še zabavno-glasbeni program z Gorenjskim glasom in gosti večera.

30. decembra bo ob 18. uri v šotoru za Gledališčem Toneta Čufarja nastop mešanega pevskega zbora Župnije Jesenice. Ob 20. uri bo predsilvestrska zabava za vse generacije z DJ Popijem.

Od starega leta 2001 se bodo Jeseničani in okoličani na silvestrski večer poslovili prav tako v šotoru za Gledališčem Toneta Čufarja, kjer bo za vedro razpoloženje skrbel ansambel Vita.

Janko Rabič

MODROSTI

Darovanje

Najvišje, kar ljudje lahko darujejo drug drugemu, je prilika za ljubezen in spoštovanje. (BALTHASAR)

Način, kako daruješ, velja več kot tisto, kar daruješ. (PIERRE CORNEILLE)

Sreča

Biti moraš srečen, da lahko nekoga osrečiš; treba je nekoga osrečiti, da bi ostal srečen. (MAETERLINCK)

Kdor ničesar ne pričakuje, ni nikdar razočaran. (REMARQUE)

Kdor o sreči samo sanja, naj se nikar ne čudi, če jo bo prespal. (E. DEUTSCH)

Sreča je kakor sonce. Kadar je najlepša, zatone. (I. CANKAR)

Sreča je nekaj duhovnega, a ne telesnega: njen izvor je v žrtvi, a ne v užitku, v ljubezni, a ne v uživanju. (LACORDAIRE)

Sreča leži okrog nas; treba jo je samo pobrati. (REMARQUE)

Ljubezen

Ljubezen je edino, kar ne postane manj, če jo razdajamo. RICARDA HUCH

Ljubezen je poskus narave, da bi spravila s poti razum. THOMAS NIEDERREUTHER

Ljubezen, ki jo polagamo v grob mrtvim, ne smemo odtegovati živim. WILHELM RAABE

Srečna je samo duša, ki ljubi. GOETHE

Razum lahko pove, česa naj ne storimo. Ampak samo srce nam lahko pove, kaj moramo storiti. JOUBERT

Če utrne se ti solza, naj ne sproži je trpljenje, to naj bo le solza sreče, ki jo prinaša življenje.

Izberi svojo ljubezen in ljubi svoj izbor. (Anonimen)

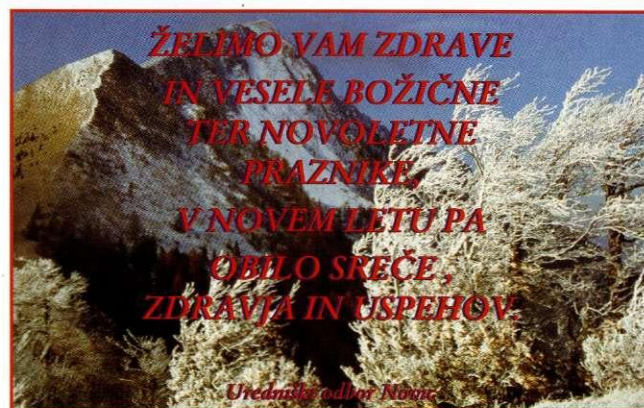
Ljubezen je kot vožnja z avtomobilom; štartaj naglo, voziš prehitro, zaviraš pa, ko je že prepozno. (SAGAN)

Ljubezen je partija kart, kjer vsi goljufajo. Moški - da bi dobili, ženske pa - da ne bi izgubile. (A. HITCHCOCK)

Ljubezen je vse življenje žene, a epizoda v življenju moškega. (Madame de STAEL)

Ljubezen prodré v moškega skozi oči, v žensko skozi ušesa.

Ljubezen se rojeva iz radovednosti in traja iz navade. (M. BONTEMPELLI)

Geslo z obarvanih polj prepišite v kupon in pošljite na naslov: SŽ ACRONI d.o.o., C. B. Kidriča 44, 4270 Jesenice, Uredništvo Novic, do 10. januarja 2002. Ne pozabite pripisati na kuverto "Nagradna križanka"!

AVTOR DRAGO ROHNER	DOBA GRKOV IN RIMLJANOV	SLOV. OPERNA PEVKA (NORINA)	ETBIN KRISTAN	LUČAJ	GORA V JULJCIH	SREČNO 2002	VRSTA TESTENIN	GESLO	SLOV. IGRALKA RINA	GEORGE EASTMAN	STARO MESTO V FRANCIJI	ČELADA	SPONA, OKOV	POMANJ- KANJE VITAMINOV	TIP AM. VESOLJSKIH SOND	TOPILO ZA LAKE
MESTO V SPODNJI AVSTRILI						HITRO PREMIK. V RAZLIČNE SMERI										
DEL ROKE						SLOV. PESNIK GRŠKA ČRKA										
ALAIN DELON			RAVNA STREHA LIBERALEC							POVZETEK LIMONA						
VAŽNA ZAČIMBA				SPODNJE OKONČINE MESTO NA SICILIJ				REKA V ANGLIJI VELIKA MOČ					RIMSKI CESAR REKA V ITALIJI			
HRVAŠKI PEVEC ŠERFEZI						AM. PEVEC PRESLEY PISATELJ. PEROCI						RAZSTAVNA PLOŠČA NOVOZEL. PAPIGA				
PEVEC ALI IGRALEC V KABARETU										PEČ Z ODPRTIM KURIŠČEM						
AVTOR ARIANE (CLAUDE)					POLITIČNI VODITELJ KRAJ PRI KRANJU					LUTKAR MAJARON NATISK					GRŠKI FILOZOF	PAVZA, PREDAH
SREČNO 2002	SMREKOV GOZD	TELESNA POŠKODBA SLOV. PEVEC (LADO)					LJUBLJANA V RIMSKI DOBI						RT V VZH. ŠPANJI REKA SKOZI KRANJ			
JUTRANJI POJAV V HLADNIH DNEH						SREČNO 2002	PAS, PREDEL JASA V GOZDU					REBRIČASTI ŽAMET				
SLOV. GEOGRAF (ANTON)						ŽIG RUSKI PESNIK NIKOLAJ						SLOV. VIOLINIST IGOR MESTO NA SLOVAŠKEM				
RISTO SAVIN			ZNAK ZA PREPLAH KAMNITA GMOTA						DODATEK K POGODBI	BLAGAJNIŠKI IZTRŽEK						
IZPITJE DO DNA				PERSONA						MLEČNI IZDELEK REKA V SRBLJI				TONE ROP SKUPINA PTIC V LETU		
SLOV. MINISTRICA (LUCIJA)				NIKOLAJ OMERSA	NEKDANJA JUDOVSKA MENIŠKA SKUPNOST						REKA NA PORTUGAL. SLOV. PEVKA MAJDA					OBDOBJE, VEK
DRAMATIK CANKAR					LOVEC NA JEREBE ŽITNIK EDO								GR. BOGINJA NESREČE KAREL ŠTEKELJ			
TOVOR, BREME								ČLOVEKOV ZNAČAJ								
NADAV, AVANS				BIBLIJSKA PRVA ŽENSKA				GROZA STRAH				SMEŠNICA				

.. odreži

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO

Naslovni stavek, ki ga bomo v teh prazničnih dneh, ko se izteka staro leto, velikokrat ponovili. Nekateri ga bodo izgovorili iz srca in bodo tako tudi mislili; drugi zato, ker pač morajo, saj so vendar taki dnevi, tretji spet čisto avtomatično, kot stara, izrabljena, preskakujoča plošča.

Pa vendar sta SREČNO in ZDRAVO tako pomembni, žlahtni besedici, ki imata veliko težo, da ju ne bi smeli "metati" iz ust kar tako, nepremišljeno in neprizadeto, tja v en dan.

SREČA ni predmet, ki bi ga lahko otipali, zdrobili, pobarvali. Tudi ni stvar, s katero bi lahko žonglirali, jo pohodili ali zavrgli. Srečo lahko imaš, ali pa je nimaš. Lahko te obišče enkrat, večkrat ali pa nikoli. Največkrat jo moraš poiskati sam, že v majhnih stvareh. Včasih jo začutiš kako pride sama, potihoma, se stisne k tebi za nekaj časa in potem spet izgine. Zna tudi potrkati na vrata, se zaplesti v naše življenje in ga popolnoma obrniti na glavo. Ni potrebno, da jo vidiš, dovolj je, da jo občutiš. Spremljajo jo veselje, mir, ljubezen, prijateljstvo, zdravje, blagostanje, varnost, včasih solze in majhne drobne radosti. Pri nekaterih se ugnezdi in ostane dalj časa, tem ljudem pravimo, da so rojeni pod srečno zvezdo; pri drugih kmalu zbeži. Kdor ima samo srečo -teh je malo - brez trpljenja, žalosti in porazov, se loči od drugih ljudi na tem planetu, saj nas sreča, kot nesreča, žalost in trpljenje, povezujejo v zakone, družine in prijateljstva. Morda še bolj, kot če bi se združevali le ob srečnih trenutkih.

Najbolj tesno je sreča povezana z zdravjem. Eno brez drugega ne more obstajati, vsaj pri ljudeh, ki se tega zavedajo. Kdor je zdrav, ve kaj je sreča in si druge sploh ne želi, čeprav se sliši stereotipno. Izzivati eno ali drugo je za mnoge pogubno. Če si zdrav, vse drugo pride samo po sebi, če le ne prevlada nezadovoljstvo in hlepenje po drugih dobrinah.

Zato ob novem letu ne izgovarjajmo kar tako, mimogrede "en'ga srečn'ga, pa zdrav'ga!", če ne vemo kaj in koliko pomenita. Besede bo tako ali tako odnesel veter, ostala bo le želja, če bo le iskrena. Da bi se vsaj uresničila; zato želim vsem dovolj lepih spominov za manj srečne dni!

Pa srečno in zdravo novo leto - iz srca! Zares!

Majda Rebernik